

Regeringens skrivelse

2015/16:190

Redovisning av fördelning av medel från
Allmänna arvsfonden under budgetåret 2015

Skr.
2015/16:190

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 22 juni 2016

Stefan Löfven

Åsa Regnér
(Socialdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse lämnas en redogörelse för förvaltningen av Allmänna arvsfonden och en redovisning av hur Arvsfondsdelegationen fördelat medel ur fonden under 2015. Vidare redogör regeringen för sin bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling samt analyserar fördelningen av stöd inom de olika verksamhetsområdena. I skrivelsen anges också områden som enligt regeringens mening bör prioriteras vid kommande fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden.

Innehållsförteckning

1	Allmänna arvsfonden	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Arvsfondsdelegationen	4
1.3	Kammarkollegiet	5
2	Förvaltning av Allmänna arvsfonden	5
2.1	Hur Allmänna arvsfonden får egendom	5
2.2	Om Allmänna arvsfonden avstår från egendom	6
2.3	Kammarkollegiets etiska riktlinjer för kapitalförvaltningen	7
2.4	Kammarkollegiets förvaltning av Allmänna arvsfonden 2015	7
2.5	Placeringsinriktning och avkastning	8
2.6	Kostnader för förvaltning och administration	10
3	Fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden 2015	12
3.1	Riktlinjer för fördelning av stöd	12
3.2	Fördelning av stöd 2015	13
3.3	Antalet inkomna och beslutade ärenden 2015	15
3.4	Antal bifall och avslag från Arvsfondsdelegationen	16
3.5	Fördelning av stöd per målgrupp	17
3.5.1	Verksamhet till förmån för barn under 12 år	19
3.5.2	Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år	19
3.5.3	Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning	20
3.6	Fördelning av lokalstöd	21
3.7	Fördelning av stöd per organisationskategori	21
3.8	Fördelning av stöd genom särskilda satsningar	23
4	Kontroll av medelsanvändning ur Allmänna arvsfonden	24
4.1	Intern styrning och kontroll av utdelade medel	24
5	Regeringens prioriterade områden	26
6	Kommunikation, uppföljning och utvärdering	30
6.1	Kommunikation	30
6.2	Uppföljning, utvärdering och erfarenhets spridning	31
6.2.1	Uppföljning	32
6.2.2	Utvärdering	36
6.2.3	Erfarenhets spridning	38
7	Regeringens bedömning av hur Allmänna arvsfonden har förvaltats och fördelningen av stöd	39
8	Inriktning och prioriterade områden från och med 2016	44
8.1	Barnrättspolitik	44
8.2	Ungdomspolitik	45
8.3	Funktionshinderspolitik	45

8.4	Prioriterade områden	46	Skr. 2015/16:190
Bilaga 1	Resultaträkning.....	50	
Bilaga 2	Tilldelade medel per organisation	58	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 juni 2016.....	68	

1 Allmänna arvsfonden

1.1 Bakgrund

Allmänna arvsfonden bildades genom ett beslut av 1928 års riksdag i samband med att arvsrätten begränsades. Kusiner och avlägsnare släktingar uteslöts från arvsrätt, vilket ledde till att det allmännas arvsrätt utökades väsentligt. Skälet till begränsningen var en förändrad syn på arvsrätt. Kvarlåtenskap som inte övergick till en arvsberättigad släkting skulle i stället tillfalla en särskild fond, Allmänna arvsfonden. Fonden har till ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Närmare bestämmelser om Allmänna arvsfonden finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden och förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden. Två statliga myndigheter har hand om arvsfondsärenden, Kammarkollegiet och Arvsfondsdelegationen. Kammarkollegiets uppgift är att företräda och bevaka fondens rätt till arv. Kammarkollegiet ska också förvalta fonden på bästa möjliga sätt och betala ut pengar till beviljade projekt samt bistår med kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen. Vilka projekt som ska få stöd ur fonden beslutas av Arvsfondsdelegationen som också följer upp projekten och informerar om fondens ändamål och fondmedlens användningsområde.

1.2 Arvsfondsdelegationen

Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen ska enligt lagen om Allmänna arvsfonden (arvsfondslagen) ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd samt enligt förordningen om Allmänna arvsfonden (arvsfondsförordningen) informera allmänheten om arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområde. Arvsfondsdelegationen leds av en nämnd som utses av regeringen och som består av en ordförande, en vice ordförande och högst fem andra ledamöter, varav majoriteten är personer som inte arbetar inom Regeringskansliet. Enligt arvsfondslagen ska delegationens ordförande arbeta inom Regeringskansliet. Under 2015 innehades ordförandeposten av ansvarig statssekreterare för barnrätts- och funktionshindersfrågor i Socialdepartementet, och vice ordförandeposten innehades av ansvarig statssekreterare för ungdomsfrågor i Utbildningsdepartementet.

Regeringen redovisar årligen förvaltningen av Allmänna arvsfonden och fördelningen av stöd ur fonden till riksdagen. Regeringen anger även inriktning och prioriteringar för Arvsfondsdelegationens verksamhet.

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Till Kammarkollegiets uppgifter hör att bevaka Allmänna arvsfondens rätt, förvalta arvsfondens kapital samt utföra administrativa och handläggande uppgifter åt Arvsfondsdelegationen. Kammarkollegiets kostnader finansieras med medel från Allmänna arvsfonden och under 2015 fick kollegiet disponera maximalt 62 miljoner kronor för detta ändamål.

Den 1 januari 2012 trädde ändringar i förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden i kraft, vilka i huvudsak innebär att Fonddelegationen inom Kammarkollegiet har i uppdrag att besluta om långsiktig placeringsinriktning och strategiska frågor för förvaltningen av Allmänna arvsfondens kapital. Fonddelegationen, som utses av regeringen, är ett särskilt beslutsorgan inom Kammarkollegiet när det gäller frågor inom kapitalförvaltningen. Den är sammansatt av personer med lång erfarenhet från skilda delar av kapitalmarknaden och utgör ett stöd för kapitalförvaltningen.

Kammarkollegiets kapitalförvaltning sker i syfte att tillgodose såväl behovet av en god direktavkastning som önskemålet om värdebeständighet. En tiondel av de medel som tillfallit fonden under ett år läggs till fondkapitalet. Återstoden får tillsammans med direktavkastning delas ut av Arvsfondsdelegationen.

Kammarkollegiet ska varje år till regeringen, i samband med att den egna årsredovisningen lämnas, även lämna en redovisning av förvaltningen av Allmänna arvsfonden. Redovisningen ska granskas av Riksrevisionen inom ramen för den årliga revisionen.

2 Förvaltning av Allmänna arvsfonden

2.1 Hur Allmänna arvsfonden får egendom

Arv tillfaller fonden

När en person avlider utan att efterlämna maka, make eller närmare släktingar än kusiner och det finns egendom i dödsboet är Allmänna arvsfonden legal arvtagare i den mån egendomen inte har testamenterats till någon annan. Om den avlidne var änka eller änkling, tillfaller arvet Allmänna arvsfonden endast om det inte finns några arvsberättigade släktingar efter den först avlidna maken eller maken. En förutsättning för att dessa släktingar ska ärva är att de till exempel inte uteslutits från arv på grund av testamente eller att de inte tidigare fått ut vad de är berättigade till. Förutom genom arv kan fonden också få egendom genom bland annat förmånstagarförordnande i försäkringsavtal, gåva eller testamente.

God man förordnas

När det inte finns någon annan arvinge än Allmänna arvsfonden och fonden inte uteslutits från arv genom testamente, ska Kammarkollegiet förordna en god man. Den gode mannen företräder fonden vid boudredningen och sköter det praktiska arbetet med boet. Vidare står den gode mannen under kollegiets tillsyn. När boudredningen är klar redovisar den gode mannen sin förvaltning till Kammarkollegiet och betalar in de medel som finns kvar till fonden. Medlen tas upp i Allmänna arvsfondens redovisning vid den tidpunkt de betalas in till fonden.

Avveckling av dödsbo

Kammarkollegiet företräder Allmänna arvsfondens intressen och ser till att boet avvecklas på ett riktigt sätt. Under år 2015 inkom 1 588 arvsfundsärenden till kollegiet. I dessa fanns det ett testamente i 1 059 fall, med en begäran om att kollegiet skulle godkänna den avlidnas testamente till förmån för någon annan än fonden. De flesta testamenten godkändes av kollegiet. Antalet dödsbon där egendom, helt eller delvis, skulle avvecklas för arvsfondens räkning uppgick till 625. Under år 2015 kom det in knappt 523 miljoner kronor netto till Allmänna arvsfonden jämfört med 462 miljoner kronor 2014.

2.2 Om Allmänna arvsfonden avstår från egendom

Kammarkollegiet strävar efter att avveckla berörda dödsbon så snabbt som möjligt så att likvida medel kommer fonden till godo och kan delas ut för dess ändamål. I vissa fall får arv eller försäkringsbelopp som fonden mottagit avstås till någon annan. Det får ske om det med hänsyn till uttalanden av arvlåtaren eller andra särskilda omständigheter kan anses stämma överens med arvlåtarens yttersta vilja. Arv eller försäkringsbelopp får också avstås till arvlåtarens släkting eller någon annan person som har stått arvlåtaren nära, om det kan anses skäligt.

Under 2015 inkom 63 ansökningar om arvsavstående till Kammarkollegiet.

Vidare får arv som utgörs av egendom av väsentlig betydelse från kulturhistorisk synpunkt eller från natur- eller kulturvårdssynpunkt avstås till en juridisk person som har särskilda förutsättningar att ta hand om egendomen på lämpligt sätt. Om det finns särskilda skäl, får ett belopp av det arv som tillfallit Allmänna arvsfonden tillsammans med sådan egendom avstås till den som tar emot egendomen att användas för sådana omedelbara åtgärder som är nödvändiga för att bevara egendomen. En ansökan om arvsavstående ska ges in till Kammarkollegiet senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription tillfallit fonden. Från och med den 1 januari 2014 beslutar Kammarkollegiet om avstående av arv eller försäkringsbelopp oberoende av värdet på kvarlåtenskapen. Om det i ett ärende om avstående av arv eller försäkringsbelopp som tillfallit Allmänna arvsfonden uppkommer någon fråga av sär-

2.3 Kammarkollegiets etiska riktlinjer för kapitalförvaltningen

Kammarkollegiet ser ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling som en förutsättning för långsiktig tillväxt.

Kammarkollegiets ESG-policy i kapitalförvaltningen (ESG står för Environment, Social, and Governance factors) utgår från en etablerad normgrund, fastställda kriterier och en process som utvecklas för att vara en integrerad del i investeringsprocessen. Normgrunden omfattar internationella konventioner för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och anti-korruption samt för humanitär rätt. Exempel på internationella normer som ska följas av de bolag Kammarkollegiet investerar i är:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- ILO:s kärnkonventioner om rättigheter i arbetslivet
- Rio-deklarationen om miljö och utveckling
- FN:s konvention om biologisk mångfald
- FN:s konvention mot korruption

Kammarkollegiet följer i sin kapitalförvaltning Förenta Nationernas principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Policyn omfattar också fastställda kriterier för följande produkter och branscher: alkohol, pornografi, spel, tobak och vapen. För varje område bestäms hur stor andel av bolagens omsättning som högst får härröra från involvering i dessa produkter och branscher.

2.4 Kammarkollegiets förvaltning av Allmänna arvsfonden 2015

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. En tiondel av de medel som har tillfallit fonden under ett år läggs till fondkapitalet. Återstoden och årets avkastning ska vara tillgängliga för utdelning från och med närmast följande år men får också läggas till fonden. Tabellen nedan visar hur stor andel av de inbetalda medlen som har lagts till fondkapitalet samt summan av de utdelningsbara medlen.

Tabell 2.1 Utdelningsbara medel som har tillfallit Allmänna arvsfonden, miljoner kronor

	2015	2014	2013	2012	2011
Influtna arvsmedel (netto)	523	462	557	312	494
Varav 10 % (netto) som läggs till fondkapitalet	52	46	56	31	49
Återstoden av influtna arvsmedel 90 % (netto)	471	416	501	281	445
Direktavkastning (netto)	177	166	161	162	156
Summa utdelningsbara medel	648	582	662	443	601
Summa utdelade medel	642	616	546	477	469

* Tabellen visar enbart utdelningsbara medel baserat på influtna arvsmedel under respektive år. Det finns fritt kapital ackumulerat som inte syns i tabellen. Därför finns det mer medel att dela ut än det som kommer in under året.

2.5 Placeringsinriktning och avkastning

Allmänna arvsfondens bokförda värde¹ uppgick den 31 december 2015 till 4 962 miljoner kronor, jämfört med 4 739 miljoner kronor året innan. Marknadsvärdet var vid samma tidpunkt 7 242 miljoner kronor, jämfört med 7 124 miljoner kronor föregående år. Se tabell 2.2.

Fondens tillgångar är placerade i andelar i Kammarkollegiets svenska respektive utländska aktiekonsortier samt företagsobligations-, aktieindex- och räntekonsortier. Vid 2015 års utgång var 23 procent placerade i det svenska aktiekonsortiet, 19,8 procent i det utländska aktiekonsortiet, 20,9 procent i aktieindexkonsortiet, 20,5 procent i räntekonsortiet, 13,6 procent i företagsobligationskonsortiet och 2 procent i likvida tillgångar.

¹ Bokfört värde är det totala värdet av ett företags tillgångar som skulle betalas ut till aktieägarna om företaget skulle säljas. Genom att jämföra ett företags bokförda värde med dess marknadsvärde kan man få reda på huruvida företags aktier är över- eller undervärderade.

Tabell 2.2 Allmänna arvsfondens värdeutveckling, miljoner kronor

Skr. 2015/16:190

Bokfört värde	2015	2014	2013	2012	2011
Tillgångar	5 362	5 109	4 532	4 192	3 370
Skulder	400	370	339	255	222
Summa	4 962	4 739	4 193	3 937	3 148

Marknadsvärde	2015	2014	2013	2012	2011
Tillgångar	7 642	7 494	6 781	5 621	5 149
Skulder	400	370	339	255	222
Summa	7 242	7 124	6 442	5 366	4 927

Avkastning

Av tabell 2.3 framgår att innehavet i räntekonsortiet under år 2015 hade en avkastning på 1,0 (3,6) procent jämfört med index² 1,0 (3,0) procent. Eftersom marknadsräntorna har fallit globalt till följd av centralbankernas nollräntepolitik i västvärlden, betyder det att avkastningen kan förväntas vara låg för räntebärande placeringar de närmaste åren. Avkastningen i företagsobligationskonsortiet³ blev 0,7 procent, vilket översteg jämförelseindex med 0,3 procentenheter.

Innehavet i det svenska aktiekonsortiet hade under 2015 en avkastning på 7,2 (15,7) procent jämfört med index⁴ 9,6 (15,7) procent. Det svenska aktiekonsortiet bildades den 1 januari 2012 genom avknoppning av den utländska delen från det tidigare aktiekonsortiet.

Innehavet i det utländska aktiekonsortiet hade under 2015 en något högre avkastning än index⁵ på 5,4 procent. Det utländska aktiekonsortiet bildades den 1 januari 2012 i form av den avknoppade utländska delen från det tidigare aktiekonsortiet.

Innehavet i aktieindexkonsortiet hade under 2015 en avkastning på 3,3 (13,8) procent att jämföra med index⁶ 3,3 (13,8) procent.

Avkastningen har således varit i linje med indexavkastning vilket är syftet med nämnda placering.

² OMRX Bond All 1-3 Years

³ NOMX Credit SEK, Total Return

⁴ OMXS Cap Gross Index

⁵ MSCI World Net (developed)

⁶ OMXS 30 Cap Gross Index, justerat för etisk granskning

Tabell 2.3 Totalavkastning i Allmänna arvsfondens portfölj, procent

Tillgångsslag	Avkastning 2015	Index 2015	Avkastning 2014	Index 2014
Räntekonsortiet	1,0	1,0	3,6	3,0
Företagsobligations- konsortiet	0,7	0,4	6,6	6,0
Svenska aktiekonsortiet	7,2	9,6	15,7	15,7
Utländska aktiekonsortiet	5,4	5,2	28,3	28,3
Aktieindexkonsortiet	3,3	3,3	13,8	13,8
Bankmedel	-0,5	-0,3	-0,8	0,5
Portföljens totalavkastning	4,0	4,4	13,2	12,8

Den totala avkastningen blev 4,0 vilket var 0,4 procentenheter lägre än index. Under 2014 var totalavkastningen 13,2 procent vilket var 0,4 procentenheter bättre än index.

Avvikelsen mot index förklaras av att aktieförvaltningen underpresterade mot index, trots ett positivt allokeringsresultat till följd av att aktier överviktats under året (vilket gav en högre avkastning än räntebärande placeringar). Sammantaget betyder detta att den riskjusterade avkastningen, mätt som informationskvot för hela förmögenhetsportföljen varit mindre god.

Under året har fonden tillförts 830,6 (734,3) miljoner kronor från influtna arvsmedel och avkastning från kapitalförvaltningen. Utbetalningar av stöd för att främja ändamål och för administration av fonden har gjorts med 653,4 (614,9) miljoner kronor. Totalt fanns vid årsskiftet 2015/16 ett belopp på 1 416 miljoner kronor tillgängligt för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om under 2016. Året innan var motsvarande belopp 1 366 miljoner kronor.

2.6 Kostnader för förvaltning och administration

Allmänna arvsfondens medel används för att täcka Kammarkollegiets kostnader för förvaltning och administration av dödsboavveckling, hanteringen av återkravsärenden, fondförvaltning och utbetalningar av projektmedel. På samma sätt används medel ur fonden för att täcka kostnaderna för handläggning av projektansökningar och projektredovisningar inkomna till Arvsfondsdelegationen samt för controller-, kommunikations- och utvärderingsverksamhet.

Kostnader för förvaltning och administration uppgick 2015 till totalt 60,8 miljoner kronor, vilket är i samma nivå som 2014. Hur dessa kostnader har utvecklats de senaste fem åren framgår av tabell 2.4.

Tabell 2.4 Förvaltnings- och administrationskostnader, miljoner kronor

Skr. 2015/16:190

	2015	2014	2013	2012	2011
Kammarkollegiet totalt	26,5	25,7	23,6	20,5	18,9
Dödsboavveckling med mera	16,8	16,5	15,8	14,3	12,8
Fondförvaltning	8,6	8,5	7,4	5,4	5,3
Utbetalning av beviljat stöd	1,1	0,7	0,4	0,8	0,8
Arvsfondsdelegationen totalt	34,3	34,3	31,8	29,7	27,5
Personalkostnader	19,1	19,2	16,9	17,1	14,7
Lokalkostnader	2,1	2,1	1,8	1,8	1,7
Övriga kostnader	13,1	13,0	13,1	10,8	11,1
Totalt förvaltnings- och administrationskostnader	60,8	60,0	55,4	50,2	46,4

Under en rad av år har de medel som gjorts disponibla för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om ökat. För att i motsvarande mån öka volymen av beviljade projektmedel till landets ideella organisationer har kanslistödet stärkts. Målsättningen har varit att med bibehållen kvalitet i handläggningen bevilja mer projektmedel än tidigare. Kommunikationsverksamheten har förstärkts och effektiviserats. Detta har gjorts för att få in fler ansökningar som kan leda till bifall. En utvärderingsverksamhet har byggts upp och etablerats i enlighet med en strategi som har stämts av med Regeringskansliet och i enlighet med lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden. Under 2012 inrättades en kontrollverksamhet som dels ger projekten och handläggarna stöd i ekonomiska frågor, dels förbättrar kontrollen av projektmedlens användning. Controllerverksamheten förstärktes ytterligare under 2013, vilket har möjliggjort en högre nivå av preventivt arbete och därigenom minskat risken för oegentligheter. Under 2014 utvecklades och lanserades en ny webb, vilket ledde till ökade kostnader. Under 2015 förstärktes kanslistödet med en juristfunktion.

Driftskostnader i förhållande till projektmedel och antal beslut

Tabell 2.5 visar hur stor andel av de beslutade projektmedlen som var driftskostnader för Arvsfondsdelegationen under åren 2011–2015. Dessa uppgick till 5,1 procent under 2015.

Tabell 2.5 Driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel, procent

	2015	2014	2013	2012	2011
Andelen driftskostnader	5,1	5,3	5,5	5,9	5,6

Trots att driftskostnaderna för Arvsfondsdelegationen har ökat, sett över en femårsperiod, har andelen driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel minskat. Förklaringen är att volymen beslutade projektmedel har ökat i en snabbare takt än driftskostnaderna.

En annan indikator för driftskostnaderna är kostnaderna i förhållande till antalet fattade beslut om projektansökningar. I tabell 2.6 visas utvecklingen av dessa kostnader.

Tabell 2.6 Driftskostnader per beslut, kronor

	2015	2014	2013	2012	2011
Driftskostnader per beslut	22 300	18 700	20 300	19 400	15 500

I kostnaderna ingår samtliga driftskostnader, det vill säga även del av Kammarkollegiets overheadkostnader (exempelvis lokalkostnader och it-kostnader) samt verksamhetens kostnader för kommunikation, utvärdering med mera. Som beslut räknas bifall och avslag, men även godkännande av projektens redovisningar samt de ansökningar som, efter ibland omfattande handläggning, har dragits tillbaka av den sökande organisationen och därmed läggs till handlingarna.

Denna indikator visar att driftskostnaderna i förhållande till antalet beslut ökade under 2015. Förklaringen är främst att antalet avslagsbeslut minskat med drygt 25 procent. Under perioden 2011–2015 ökade kostnaderna med knappt 44 procent.

3 Fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden 2015

Handläggning av ärenden om stöd ur Allmänna arvsfonden regleras i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden.

3.1 Riktlinjer för fördelning av stöd

Enligt lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska stöd ur Allmänna arvsfonden främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens tre målgrupper: barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Stöd ur fonden ska i första hand lämnas till verksamhet som är nyskapande och utvecklande. Stöd får också, om det bedöms som särskilt angeläget, lämnas till anläggningar, lokaler och utrustning.

Projektstöd

Projekt som beviljas stöd ska kunna bidra till att de berörda målgruppernas villkor och förutsättningar förbättras och utvecklas. En bedömning görs av i vilken utsträckning företrädare för barn, ungdomar eller personer med funktionsnedsättning själva är delaktiga i planeringen

och genomförandet av projekten. På samma sätt görs en bedömning av graden av nyskapande i projektet. Syftet är att ge stöd till utvecklingsprojekt med potential att leva vidare även efter det att det ekonomiska stödet ur fonden har upphört. Syftet är att ge stöd till projekt som kan verka framåtsyftande och inspirera andra organisationer att starta liknande verksamhet.

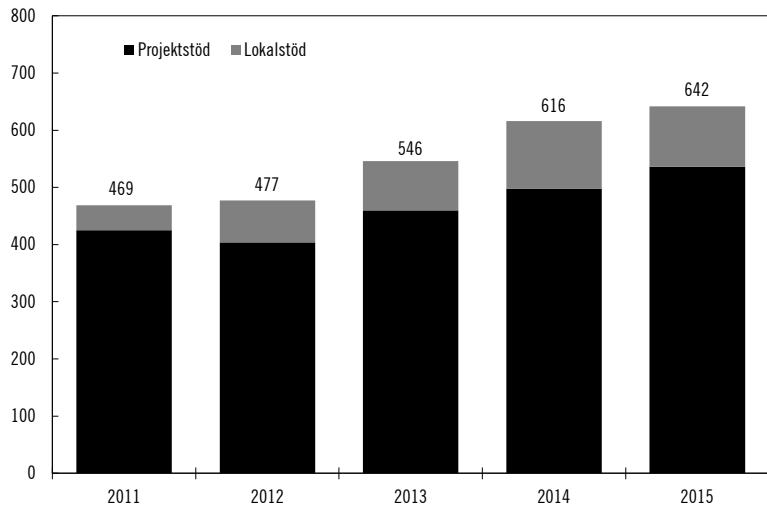
De som kan få stöd är organisationer som bedriver ideell verksamhet, men offentlig huvudman kan även beviljas stöd för utvecklingsverksamhet om det finns särskilda skäl. En kommun kan till exempel beviljas stöd för att genomföra ett projekt. I sådana fall ställs särskilt höga krav på att projektet är nyskapande och bedrivs i nära samarbete med en ideell förening. Stöd får inte ges till enskilda personer eller till vinstdrivande företag. Ett projekt kan enligt praxis beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden under högst tre år. En plan ska finnas över hur verksamheten eller metoden kan leva vidare efter projektets slut samt för hur projektets erfarenheter ska tas till vara och spridas. För samtliga projekt tas beslut om stöd för ett år i taget.

Lokalstöd

Stöd kan även lämnas för del av kostnader för ny-, om-, eller tillbyggnad av lokaler och anläggningar. Till skillnad från projektstöden krävs för lokalstöd att det bedöms som särskilt angeläget. Verksamheten ska vara nyskapande på orten. Endast organisationer som bedriver ideell verksamhet kan beviljas lokalstöd. Stödet är villkorat på så sätt att det skrivs av under en tioårsperiod. Lokalen eller anläggningen ska ägas av den sökande föreningen eller hyras med långtidskontrakt. Om lokalen eller anläggningen används till annat ändamål än vad som överenskommit kan begäran om återbetalning ske. Den som beviljas lokalstöd ska också bidra till finansieringen av projektet med en inte oväsentlig del. Under beredningen av sådana ansökningar inhämtas alltid uppgifter om tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Inför samtliga beslut om bifall för lokalstödsansökningar sker en dialog med berörd kommun.

3.2 Fördelning av stöd 2015

Under 2015 fördelades knappt 642 miljoner kronor till projekt efter beslut av Arvsfondsdelegationen. Det är en ökning med 4 procent jämfört med året innan och den högsta summan i Allmänna arvsfondens historia. Det är det femte året i rad som volymen projektmedel ökar och det högsta antalet beslut om beviljade projekt på fem år. Av dessa medel utgör cirka 106 miljoner kronor lokalstöd och 536 miljoner kronor projektstöd. Figur 3.1 visar utvecklingen av det stöd som har beviljats av Arvsfondsdelegationen.

Figur 3.1 Utveckling av fördelningen av stöd, miljoner kronor

Under perioden 2011–2015 ökade den totala summan projektmedel som fördelats av Arvsfondsdelegationen med 37 procent. Jämfört med 2004, när Arvsfondsdelegationen blev en från Regeringskansliet fristående nämndmyndighet, är ökningen drygt 380 miljoner kronor, eller 150 procent.

Geografisk fördelning av beviljade medel

Nästan 60 procent (378 miljoner kronor) av de medel som fördelades under 2015 gick till lokala och regionala projekt. Resterande medel gick till nationella projekt. Exempel på nationella projekt är barn- och ungdomsprojekt som samarbetar med kulturinstitutioner över hela landet och en nationell funktionshindersorganisation som tagit fram en utbildningsstrategi för personer som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Mätt i antal är 65 procent (278 stycken) av beviljade projekt av lokal eller regional natur, medan resterande projekt utgörs av nationella projekt. I likhet med de senaste åren fick projekt i samtliga län bifall under året. Flest ansökningar kommer från föreningar i storstadsområdena, vilket är naturligt eftersom där också finns flest föreningar och personer. Tabell 3.1 redovisar den länsvisa fördelningen av medel ur Allmänna arvsfonden. Tabellen visar endast de lokala och regionala projekten. De nationella projekten är inte medräknade. Noterbart är att inget län har färre än tre projekt.

Tabell 3.1 Regional fördelning av beviljade medel till lokala och regionala projekt, miljoner kronor

Skr. 2015/16:190

Län	Antal beviljade ansökningar	Summa, miljoner kronor
Stockholm	50	73
Västra Götaland	41	46
Skåne	29	38
Jönköping	15	16
Uppsala	13	15
Västerbotten	12	21
Kalmar	12	12
Norrbottn	11	14
Kronoberg	11	14
Örebro	10	18
Västernorrland	9	18
Gävleborg	9	17
Halland	9	12
Dalarna	8	14
Östergötland	8	12
Södermanland	7	11
Västmanland	6	7
Gotland	6	5
Blekinge	5	5
Värmland	4	5
Jämtland	3	5
Totalt	278	378

3.3 Antalet inkomna och beslutade ärenden 2015

Under år 2015 inkom 1 429 ärenden till Arvsfondsdelegationen, vilket är lägre än året innan. Den lägre volymen ärenden beror främst på ett minskat antal ansökningar. Det bör påpekas att ärenden som rör barn och ungdomar med funktionsnedsättning hänförs till kategorierna barn respektive ungdom i tabell 3.2. Under kategorin Inte fondens målgrupper ingår ärenden från enskilda personer.

Tabell 3.2 Inkomna ärenden till Arvsfondsdelegationen (st)

Inkomna ärenden	2015	2014	2013	2012	2011
Barn	398	516	489	346	413
Ungdom	639	870	801	770	844
Personer med funktionsnedsättning	334	397	475	399	395
Inte fondens målgrupper	58	78	111	81	57
Totalt	1 429	1 861	1 876	1 596	1 709

Fördelade på	2015	2014	2013	2012	2011
Ansökningar	1 059	1 331	1 295	1 175	1 240
Övrigt ärende	27	22	45	29	25
Redovisningar	343	508	536	392	444
Totalt	1 429	1 861	1 876	1 596	1 709

3.4 Antal bifall och avslag från Arvsfondsdelegationen

Under 2015 fattades sammanlagt 1 167 beslut. Detta är en minskning jämfört med året innan men i nivå med åren dessförinnan. Tabell 3.3 visar antalet beslut de senaste fem åren.

Tabell 3.3 Beslut tagna av Arvsfondsdelegationen (exklusive redovisningar, st)

	2015	2014	2013	2012	2011
Bifall	428	427	386	398	426
Avslag	625	854	685	692	827
Övriga ärenden	114	21	126	77	39
Totalt	1 167	1 302	1 197	1 167	1 292

I tabell 3.4 redovisas antalet bifalls- respektive avslagsbeslut under åren.

Under 2015 biföll Arvsfondsdelegationen 428 ansökningar och avslög 625. Orsakerna till avslag har bland annat varit att projekten inte bedömts vara tillräckligt nyskapande, att ansökan kommit från offentlig huvudman utan samarbete med ideell organisation eller att den avsett verksamhet som redan finns som reguljär verksamhet. Andra ansökningar har avslagits på grund av att de har avsett kostnader för enstaka arrangemang, att de har gällt internationell verksamhet eller att de kommit från enskilda personer eller nystartade föreningar.

Tabell 3.4 Fördelningen av antalet bifall och avslag (st)

Skr. 2015/16:190

Bifall	2015	2014	2013	2012	2011
Barn	98	103	108	90	106
Ungdom	199	192	178	203	206
Personer med funktionsnedsättning	131	132	100	105	114
Antal projekt	428	427	386	398	426

Avslag	2015	2014	2013	2012	2011
Barn	191	272	175	139	203
Ungdom	267	405	295	334	415
Personer med funktionsnedsättning	127	126	156	153	168
Inte fondens målgrupper	40	51	59	66	41
Totalt antal avslag	625	854	685	692	827

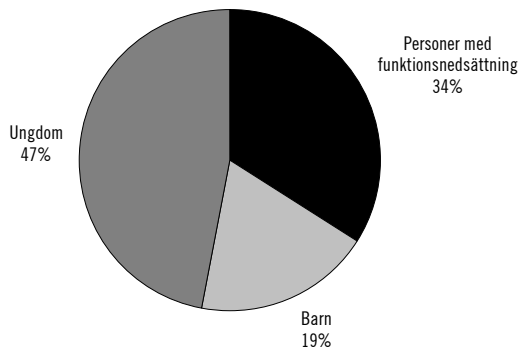
I genomsnitt beviljades cirka 40 procent av ansökningarna stöd under 2015. Om fortsättningsansökningarna för projektens andra och tredje år exkluderas och bifallsfrekvensen beräknas för enbart nya ansökningar, uppgår den till 24 procent. Det är en högre bifallsfrekvens jämfört med tidigare år.

3.5 Fördelning av stöd per målgrupp

Arvsfondsdelegationen har två stödformer. I det här avsnittet redovisas översiktligt projekt- och lokalstödsmedel som Arvsfondsdelegationen har fattat beslut om. Om inget annat anges, gäller redovisning båda stödformerna.

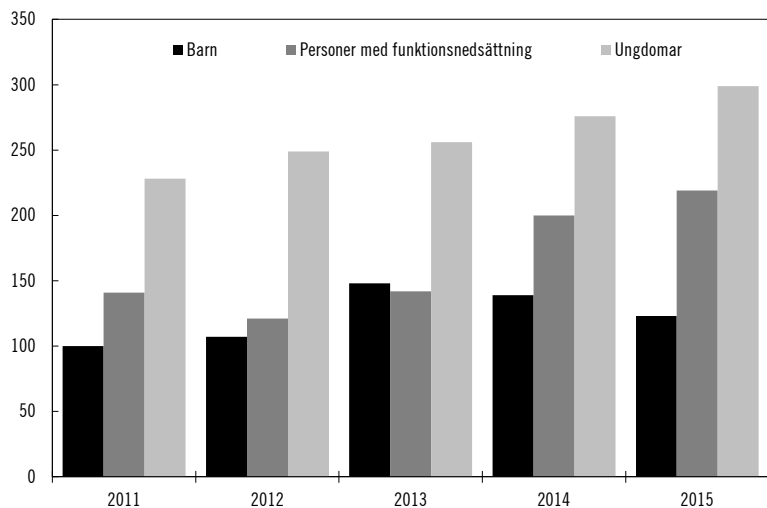
Diagrammet på nästa sida visar den totala fördelningen av beslutade medel per målgrupp. Jämfört med förra året har andelen medel som fördelats till målgruppen personer med funktionsnedsättning och målgruppen ungdomar ökat. Det bör i detta sammanhang nämnas att projekt som riktar sig till barn och ungdomar med funktionsnedsättning redovisas under rubriken barn respektive ungdom.

Figur 3.2 Fördelning av beslutade medel per målgrupp under 2015 (totalt 642 miljoner kronor), procent

Under 2015 beslutades om drygt 123 miljoner kronor till projekt avseende målgruppen barn och drygt 299 miljoner kronor avseende målgruppen ungdomar. För målgruppen personer med funktionsnedsättning var nivån på beslutade medel under året knappt 219 miljoner kronor. Projekt som riktar sig till målgruppen personer med funktionsnedsättning avser projekt där huvudfokus ligger på personer äldre än 25 år eller projekt utan fokus på viss ålder.

Figur 3.3 Beviljade medel per målgrupp 2011–2015, miljoner kronor

Om projekt som rör barn och ungdomar med funktionsnedsättning räknas in under rubriken personer med funktionsnedsättning, uppgår den totala summan beslutade projektmedel till den målgruppen till drygt 347 miljoner kronor, eller 54 procent av det totala belopp som utbetalades i

projektmedel under 2015. Det är en ökning på 82 miljoner kronor sedan 2014. Skr. 2015/16:190

3.5.1 Verksamhet till förmån för barn under 12 år

Under 2015 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av drygt 123 miljoner kronor till projekt med målgruppen barn enligt tabell 3.5. Det innebär en minskning med 16 miljoner kronor jämfört med 2014. Antalet bifall under 2015 var 98 stycken, vilket är nio färre än året innan.

Tabell 3.5 Verksamhet till förmån för barn under 12 år, tusen kronor

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Fritid/idrott	26	34 902
Egen kraft! (särskild satsning)	16	20 354
Familjestöd	16	17 749
Kultur	12	13 442
Integration	5	8 086
Psykisk ohälsa	5	6 553
Demokrati och delaktighet	4	5 550
Information/utbildning	6	5 337
Förebyggande av brott, våld och mobbing	2	4 889
Barn i utsatta situationer	3	2 193
Fördel barn! (särskild satsning)	1	1 773
Jämställdhet/könsroller	1	1 319
Hjälpmedel	1	1 190
Totalt	98	123 337

3.5.2 Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år

Under 2015 fattade Arvsfondsdelegationen beslut om 299 miljoner kronor till projekt för målgruppen ungdomar, se tabell 3.6. Jämfört med föregående år innebär det en ökning med 24 miljoner kronor. Antalet projekt med ungdomar som målgrupp ökade med nio stycken jämfört med föregående år.

Tabell 3.6 Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år, tusen kronor

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Fritid/idrott	33	56 618
Förebygga brott, våld och mobbing	24	53 237
Demokrati och delaktighet	24	33 522
Egen kraft! (särskild satsning)	22	33 322
Kultur	27	33 237
Arbete/sysselsättning	14	21 319
Information/utbildning	13	18 871
Integration	14	17 019
Jämställdhet/könsroller	10	12 264
Psykisk ohälsa	5	5 213
Vi deltar! (särskild satsning)	4	3 112
Familjestöd	3	2 948
Drogförebyggande	1	2 485
Bemötande	1	2 148
Ungdomar i utsatta situationer	2	1 823
Kost och motion	1	1 670
Fördel barn! (särskild satsning)	1	664
Totalt	199	299 472

3.5.3 Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning

Under 2015 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av 219 miljoner kronor till projekt för målgruppen personer med funktionsnedsättning, se tabell 3.7. Det är en ökning med 19 miljoner kronor, eller 10 procent, jämfört med 2014. Ökningen kan till stor del tillskrivas den särskilda satsningen Egen kraft. Antalet projekt med personer med funktionsnedsättning ökade med ett projekt jämfört med 2014.

Tabell 3.7 Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning, tusen kronor

Skr. 2015/16:190

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Egen kraft! (särskild satsning)	85	151 138
Fritid/idrott	11	17 037
Psykisk ohälsa	9	13 039
Demokrati och delaktighet	7	11 475
Information/utbildning	3	3 892
Jämställdhet/könsroller	3	3 792
Rehabilitering	2	3 448
Arbete/sysselsättning	3	3 144
Tillgänglighet	1	2 653
Kost och motion	1	1 950
Integration	1	1 886
Familjestöd	1	1 785
Kultur	1	1 480
Bemötande	1	803
Hjälpmedel	1	770
Förebygga brott, våld och mobbing	1	557
Totalt	131	218 849

3.6 Fördelning av lokalstöd

Beviljande av medel till lokalstöd har ökat stadigt sedan 2004, då den årliga nivån var knappt två miljoner kronor. Under 2015 beviljades 106 miljoner kronor i lokalstöd till 55 lokalstödsprojekt, vilket är en minskning med 13 miljoner kronor jämfört med året innan men den näst högsta nivån någonsin.

Tabell 3.8 Fördelning av lokalstöd

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal lokalstödsprojekt	55	67	45	44	30
Beviljade lokalstödsprojekt (mkr)	106	118	86	73	44

Lokalstöd är en stödform som mest utnyttjas av lokala föreningar på mindre orter.

3.7 Fördelning av stöd per organisationskategori

Ansökningarna till Arvsfondsdelegationen kommer från ett brett spektrum av organisationer och föreningar runt om i landet. Det rör sig om allt från stora etablerade och välkända intresseorganisationer till små lokala idrottsföreningar. Trots att det inte helt går att särskilja kategorierna från varandra görs ett försök till kategorisering för att få en bild av

vilka organisationer och föreningar som beviljas medel ur Allmänna arvsfonden.

Idrottsorganisationer som har beviljats medel är likt föregående år den kategori som fått flest bifall och majoriteten av projekten är lokalstöd.

De idrottsföreningar som har fått stöd avser främst att utöka sina verksamheter med flera aktiviteter och nå nya målgrupper, bland annat personer med funktionsnedsättning och unga personer som inte är föreningsaktiva. Flera organisationer anger också mer övergripande mål med sin idrottsverksamhet, som exempelvis ökad kunskap om kost och hälsa, jämställdhet samt att minska fördomar och utanförskap. För att nå målen med sin verksamhet samarbetar många av organisationerna med andra föreningar och offentlig verksamhet som skolor, mödravård och habilitering.

Funktionshindersorganisationerna har brutit de senaste årens nedåtgående trend och har beviljats fler projekt än föregående år.

Kulturföreningar fortsätter att få ökat stöd ur fonden. Majoriteten av de organisationer som driver projekten samverkar med andra föreningar och myndigheter som Migrationsverket, skolor, bibliotek, psykiatri, mödra- och barnhälsovården och Arbetsförmedlingen.

Antalet stiftelser som har beviljats medel har tidigare år varit relativt konstant med cirka 20 bifall per år, men 2015 ökade antalet bifall. Målgruppen för flertalet av projekten är personer med funktionsnedsättning som ska komma närmare arbetsmarknaden, få tillgång till kultur och en aktiv fritid.

Offentlig sektor kan söka medel ur fonden om det sker i samverkan med en ideell förening. Majoriteten av de projekt som under året beviljats medel har personer med funktionsnedsättning som målgrupp, främst barn med intellektuell funktionsnedsättning i samarbete med organisationer som Attention, FUB (För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning) och Sensus.

Antalet beviljade projekt från organisationer bildade på etnisk grund fortsätter att öka. Under 2015 beviljades tretton projekt medel, jämfört med elva stycken under 2014 och fem stycken 2013. Organisationerna har beviljats medel för verksamheter som rör identitetsarbete och information om det svenska samhället. Majoriteten av projekten samarbetar med andra organisationer och offentlig sektor. Fyra projekt har personer med funktionsnedsättning som målgrupp. Fem projekt drivs av somaliska föreningar och två av dessa handlar om att utveckla och pröva metoder för att förebygga och motverka att unga utvecklar sympatier för extrema religiösa åsikter. Två projekt handlar om att underlätta för nyanlända att komma in i det svenska samhället och ett om att skapa arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning.

Tabell 3.9 visar vilken typ av organisation som står som ansvarig projektägare för de projekt som fick finansiering ur Allmänna arvsfonden under 2015. I varje projekt finns det dock ett antal andra organisationer som medverkar som samarbetspartner. Tre av fyra projekt är konkreta samarbeten mellan ideella organisationer och offentliga aktörer såsom skolor, fritidsförvaltningar, sjukhus, socialtjänsten och kriminalvården. Vissa organisationer har under året fått stöd till fler än ett projekt. I bilaga 2 redovisas samtliga organisationer som fick stöd ur Allmänna arvsfonden under 2015 samt beviljat belopp till dessa.

Tabell 3.9 Fördelning av stöd fördelat på olika kategorier av organisationer, tusen kronor

Organisationskategori	Antal bifallsbeslut	Summa tkr
Övrigt	106	149 876
Idrottsföreningar	75	120 619
Funktionshindersorganisationer	58	99 004
Kulturföreningar	46	64 321
Studieförbund	29	41 442
Offentliga huvudmän	25	34 265
Stiftelser	33	42 923
Sociala organisationer	25	45 127
Ungdomsorganisationer	15	19 912
Organisationer bildade på etnisk grund	13	21 293
Trossamfund	1	677
Universitet och högskolor	2	2 199
Totalt	428	641 658

3.8 Fördelning av stöd genom särskilda satsningar

Arvsfondsdelegationen har möjlighet att besluta om särskilda satsningar inom områden som är angelägna att utveckla. En särskild satsning innebär att en viss summa avsätts under en viss tid för ett visst ändamål. Särskilda satsningar består av ett antal projekt som hålls samman genom en gemensam extern utvärdering. Därutöver genomförs särskilda kommunikationsinsatser för att få in fler ansökningar som överensstämmer med satsningens inriktning och syfte. I övrigt gäller samma krav som för övriga projekt. I detta avsnitt redovisas kortfattat den enda satsning som pågick under 2015 – Egen Kraft.

Satsningen Egen Kraft

Genom den särskilda satsningen Egen Kraft avser Arvsfondsdelegationen att utveckla verksamheter för att stärka målgruppens ställning inom tre fokusområden – skola och utbildning för alla, en arbetsmarknad för alla och en aktiv fritid i livets alla faser. Arvsfondsdelegationens målsättning var att fördela minst 250 miljoner kronor till projekt inom dessa tre områden under perioden 2013–2016. Satsningen tar sin utgångspunkt från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. I de projekt som rör skola/utbildning samverkar skolor med ideella föreningar för att öka målgruppens insyn och inflytande. Inom detta område utvecklar projekten också metoder och hjälpmedel för att underlätta lärandet och kommunikationen. De projekt som rör arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättningar har ett genomgående tema mot ömsesidighet, vilket i praktiken ofta sker genom att etablera olika sociala arbetskooperativ. Det tredje och ekonomiskt sett

största området i satsningen, en aktiv fritid i livets alla faser, anlägger ett brett fokus genom att utveckla samverkan mellan olika aktörer och intressenter. Ett projekt inom det här området är ”Vi sjunger Hjärna”, som bedrivs av Studieförbundet Bilda i samarbete med funktionshindersrörelsen. Metoden utgår ifrån den engelska modellen ”Singing for the Brain” och syftar till att starta körer i hela Sverige för personer med demens, afasi, alzheimer, stroke och förvärvad hjärnskada och för deras närstående. Deltagarnas glädje över att få lyssna på välkänd musik och sjunga med i texterna har påskyndat deras förmåga att kunna läsa igen.

Under satsningens andra år har Arvsfondsdelegationen arrangerat och organiserat workshops tillsammans med funktionshindersrörelsen, medverkat på relevanta konferenser samt informerat om satsningen och dess kriterier på hemsidan och via nyhetsbrev för att sprida kännedom om möjligheterna att söka stöd till nya projektidéer.

Under 2015 behandlades totalt 248 ansökningar inom ramen för Egen Kraft. Av dessa var 231 ansökningar som rör projektstöd och 17 lokalstödsansökningar. Under året beviljades 123 av dessa ansökningar medel ur fonden, fördelat på 109 projektansökningar och 14 lokalstödsansökningar. Under 2015 beviljades nästan 205 miljoner kronor till projekt inom Egen Kraft. Den totala summan för beviljade projekt inom satsningen under perioden 2013–2015 uppgick till drygt 400 miljoner kronor.

4 Kontroll av medelsanvändning ur Allmänna arvsfonden

4.1 Intern styrning och kontroll av utdelade medel

För att stärka den interna styrningen och kontrollen av utdelade medel inrättades 2012 en controllerfunktion för verksamheten. Under 2013 utökades funktionen och består nu av två medarbetare på Kammarkollegiet. De övergripande arbetsuppgifterna är att vara stöd till de organisationer som har fått stöd ur Allmänna arvsfonden samt till handläggning av frågor som rör projektens ekonomiska redovisning och budgetering. Controllerfunktionen fortsatte under 2015 arbetet med utformningen av rutiner för arbetet samt operativt genomförd intern och extern kontroll av medelsanvändningen. Samtliga budgetar för alla nya projekt har under året granskats av controllerfunktionen för att de projektbeslut som fattas för första året ska vara så ändamålsenliga och kostnadseffektiva som möjligt.

Kontrollbesök

I det stödjande och kontrollerande arbetet ingår att på plats hos projekten granska att de utbetalade arvsfondsmedlen använts på ett riktigt och

effektivt sätt. Under året har controllerfunktionen utfört 46 stycken kontrollbesök. Urval görs utifrån såväl slump som risk och väsentlighet.

Controllerfunktionen har granskat 21 stycken projekt i kategorin slump under året. Sju stycken av dessa avsåg lokalstöd och 14 stycken projektstöd. I fyra stycken (19 procent) av projekten gjordes iakttagelser som krävde åtgärd från stödmottagarens sida. Exempel på åtgärder som stödmottagarna har fått vidta är att införa projektredovisning och ett separat bankkonto. I kategorin risk och väsentlighet granskade controllerfunktionen 25 stycken projekt under året. Sju stycken av dessa avsåg lokalstöd och 18 stycken projektstöd. I sju stycken (28 procent) av besöken gjordes iakttagelser som krävde åtgärd från stödmottagarens sida. Exempel på åtgärder som stödmottagaren har fått vidta är rättelse eller återbetalning av kostnader som inte är godkända enligt de generella villkoren för projektstöd ur fonden.

I samtliga fall har projekten, med mindre avvikelser, utförts enligt plan och i enlighet med beviljad budget. Inga försök till bedrägerier har upptäckts. I nästan alla besökta projekt har proaktiva och stödjande insatser gjorts av controllerfunktionen. Proaktiviteten har bestått i att felaktigheter som upptäckts har korrigerats innan redovisningen granskats av revisor. De stödjande insatserna har exempelvis bestått i rådgivning i bokföring samt stöd inför redovisning eller fortsättningsansökan.

Kontroll i handläggningen

Ett avsevärt arbete vad gäller kontroll av ansökande organisation och det tänkta projektet görs även av handläggarna i beredningen av inkommande ansökningar. Som exempel kan nämnas att kanslifunktionen under 2015 tog referenser hos kommuner, gjorde avstämningar med medsökande och samarbetspartner samt genomförde skattekontroller av ansökande organisationer.

Handläggarna utför även kontroll av projektmedlens användning genom att ha en tät dialog med projekten, följa projekten på webbplatsen samt genomföra projektbesök på plats. Under 2015 genomförde handläggarna platsbesök hos 94 projekt runt om i landet.

Uppföljning av lokalstödsprojekt

Varje år görs en uppföljning av lokalstöd som beviljades för tio respektive fyra år sedan för att undersöka om organisationerna fortfarande bedriver den verksamhet som de har fått stöd för. I tioårsuppföljningen som omfattade tolv organisationer visade uppföljningen att tio av organisationerna fortfarande bedrev den verksamhet de fått bidrag för. I ett fall hade verksamheten avslutats efter nio år då medlemsunderlaget var för lågt för att fortsätta bedriva den. I det andra fallet hade lokal och verksamhet överlåtits till kommunen som bedriver verksamheten vidare. I fyraårsuppföljningen som omfattade 29 organisationer, visade uppföljningen att 26 av organisationerna fortfarande bedrev den verksamhet de fått bidrag för. I två fall hade organisationerna gått i konkurs och ärendena överlämnats för återkrav av projektmedel

5 Regeringens prioriterade områden

I det följande presenteras översiktligt projekt inom de åtta områden regeringen angett som prioriterade i sin skrivelse till riksdagen (skr. 2014/15:132). Regeringen angav fyra nya prioriterade områden i skrivelsen: projekt som syftar till att stärka förutsättningarna för ny-anländas mottagande och etablering, projekt som syftar till ökad jämställdhet och jämlikhet, projekt som syftar till ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättning samt projekt som syftar till att stärka inflytandet för barn och unga. Uppföljning av de nya prioriterade områdena kommer att redovisas i nästa års skrivelse.

Under 2015 fördelades 642 miljoner kronor till projekt efter beslut av Arvsfondsdelegationen. I tabell 5.1 redovisas att drygt 634 miljoner kronor av beslutade medel har gått till projekt inom de av regeringen prioriterade områdena. Det motsvarar 99 procent av de medel Arvsfondsdelegationen beslutade om under 2015. Sett till antalet var 422 stycken av projekten som beslutades under året inom de prioriterade områdena. Det motsvarar 99 procent av samtliga projekt. Det är en ökning från föregående år, både för beslutade medel och för antalet projekt.

Tabell 5.1 Projektfördelning inom de prioriterade områdena

Skr. 2015/16:190

Prioriterade områden	Antal projekt	Summa tkr
Främjande av psykisk och fysisk hälsa	146	215 537
Ökad delaktighet och stärkt demokrati	115	155 548
Ökad delaktighet i kulturlivet	53	74 610
Förebygga våld, trakasserier och mobbing	21	54 415
Främjande av ett stärkt föräldraskap	20	25 225
Främja etableringen på arbetsmarknaden	36	58 597
Stärka barnets rättigheter	11	10 990
Stärka rättigheter för personer med funktionsnedsättning	20	39 446
Totalt	422	634 368

Exempel på projekt inom de prioriterade områdena som beviljades medel under 2015

Projekt som syftar till att främja fysisk och psykisk hälsa

Stress och ångesthantering för unga vuxna med rörelsehinder

Projektet syftar till att utveckla metoder inom stress och ångesthantering som är anpassade för unga vuxna med rörelsehinder. Andningen är ofta i fokus i många stress- och ångesthanteringsstrategier/tekniker vilket kan vara problematiskt för de ur målgruppen som också har muskulär muskeldystrofi, cerebral pares eller ryggmärgsbräck. Projektets målgrupp klarar inte alltid av att använda sig av tekniker inom stress- och ångesthantering som t.ex. djupandning och muskulär avslappning, eftersom kroppen reagerar annorlunda. Målgruppernas olika förutsättningar gör att existerande metoder behöver testas och anpassas för att kunna skapa tekniker som kan bli mer användbara för gruppen. I projektet kommer unga vuxna med rörelsehinder att intervjuas för att dela med sig av sina erfarenheter och berättelser om hur de hanterar olika stress- och ångestladdade situationer. Intervjuerna, researcharbetet och inventeringen av lämpliga bedömningsinstrument för upplevd stress och ångest ska därefter utgöra underlag till ett utbildningsmaterial som omfattar både teoriavsnitt och praktiska övningar inom hälsa och stress- och ångesthantering. Utanför det här projektets ramar och efter projekttiden har Bräcke Diakoni tankar på att sammanställa allt material och utforma en mobilapplikation med tips och tekniker. Medel till detta kommer att sökas från andra fonder.

Projekt som syftar till att öka delaktighet och stärka demokrati

Grunden Grand Bazar

Föreningen Grunden kommer att skapa en mötesplats för gemenskap, integration och mångfald med ett internationellt kafé, en butik, konferens- och utbildningsverksamhet samt en "rättighetsakut" med tillhörande jourtelefon. Projektets verksamhetsgrenar ska drivas av personer

med intellektuella funktionsvariationer och ett viktigt mål med projektet är att inkludera personer med ursprung från olika länder. Inom utbildningsverksamheten kommer projektet att fokusera på mänskliga rättigheter och mångfald, men också på kulturella inslag och uppträdanden som tar vara på deltagarnas olika ursprung och erfarenhet. Projektet beräknar att ha 50 aktiva deltagare i olika verksamhetsgrupper. Verksamheten ska drivas vidare i kooperativ form, i ett brett samarbete med föreningsliv, kommun och andra myndigheter.

Projekt som syftar till ökad delaktighet i kulturlivet

Scenplats Hudiksvall

Föreningen Scenplats Glada Hudik ska med tre unika föreställningar ge barn och ungdomar möjlighet att på ett nyfikt och pedagogiskt sätt upptäcka och möta sin historia oavsett om en person är infödd eller inflyttad. Denna idé har sakta men säkert växt fram under en längre tid och genom ett intensivt researcharbete har kommunens skolor, Hudiksvalls kommun, Kultur i skolan, Kulturskolan, Glada Hudikteatern, Hudiksvalls Teaterakademi, Hudiksvalls arbetarteater, Kulturrådet, Hälsinglands Sparbank och Forsa Socken Skifteslag välkomnat detta initiativ och ställer sig bakom satsningen. Målet är att 12 000 barn, ungdomar och vuxna ska få ta del av sin historia, reflektera och se likheter och skillnader från då och nu. Efter projekttidens slut har föreningen gjort en planering som sträcker sig ett par år framåt med ett fortsatt samarbete och en trolig och hållbar ekonomisk kalkyl.

Projekt som syftar till att förebygga våld, trakasserier och mobbing

En kommun fri från våld

Projektet syftar till att utveckla modeller för och med barn och unga enligt den så kallade hela-kommunen-ansatsen, en modell som bygger på att flera lokala aktörer genomför ett systemiserat och koordinerat våldsförebyggande arbete med barn och unga, framförallt inriktat på breda och tidiga insatser. I modellen kommer det att ingå insatser som bygger på ungas egna aktiva ledarskap. Dessutom kommer projektet att anpassa enskilda våldspreventiva insatser till förutsättningarna hos de olika lokala aktörerna. Arbetssätten som utvecklas ska kunna integreras i de medverkande kommunernas ordinarie verksamhet och även spridas vidare till andra kommuner efter projektet. Parallellt med detta kommer det att utvecklas ett koncept anpassat för yngre barn. Utvecklingsarbetet kommer i första hand att ske i Västerås och Borås kommun.

Projekt som syftar till att främja ett stärkt föräldraskap

Unga Internationella vänner

Projektets syfte är att skapa naturliga mötesplatser mellan barn från olika kulturer. Det ska ske i samarbete med föreningar och organisationer och i samarbete med skolan. Under projektets första år är målgruppen primärt nyanlända flyktingbarn i åk 1–6 på skolor i Rydaholm och Alvesta.

Projektets målgrupp är också svenska barn som kommer att gå på fritidsaktiviteter tillsammans med nyanlända barn som har liknande fritidsintressen. En aktivitetskalender kommer att sammanställas där alla fritidsaktiviteter på respektive ort finns med. Skr. 2015/16:190

Projekt som syftar till att främja etableringen på arbetsmarknaden

IT-guide Sweden

Projektet ska skapa ett nationellt nätverk och organisation för it-guider. Verksamheter ska startas upp med it-guider i fem kommuner till att börja med, med ambitionen att sprida detta över hela landet. På så sätt ska integrationen och den digitala delaktigheten öka. Målgruppen är nyanlända ungdomar, med särskilt fokus på ensamkommande. Projektets mål är att ungdomar som är nya i Sverige ska känna sig mer delaktiga i samhället. Genom att vara it-guider på träffpunkter för seniorer får de träna svenska samtidigt som de får erfarenheter av och ingångar i arbetslivet. Det kommer att underlätta deras väg in i det svenska samhället, samtidigt som de blir förebilder för andra nyanlända. I de kommuner där verksamheten startar kommer kommunen själv att driva arbetet vidare. Målet är att 200 ungdomar ska vara it-guider vid projektets slut.

Projekt som syftar till att stärka barnets rättigheter

Mitt barn

Organisationen Clownetterna kommer att utveckla en ny modell för verksamhet för barn och deras föräldrar tillsammans med mödra- och barnhälsovården i Västmanland. Målgruppen är blivande och nyblivna föräldrar och utbildningen bygger på att deltagarna delar med sig av egna erfarenheter och kunskaper. Föreningen använder sig av ett arbetssätt med musik, drama, berättande, lek, samtal och samspel. Metoderna kommer att spridas hos och genom samarbetsorganisationerna.

Projekt som syftar till att stärka rättigheter för personer med funktionsnedsättning

BISAM – Bi- och insektsodling i samverkan

Projektet består av två delar. För det första kommer projektet att skapa arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning, genom en ekonomisk förening med fokus på bi- och insektsodling. Syftet är att personer med funktionsnedsättning ska få sysselsättning och egen försörjning. För det andra kommer projektet att arbeta fram pedagogiska metoder och material kring lärande om bi- och insektsodling för barn. Syftet är att barn ska få utveckla sitt intresse för och lära sig om bi- och insektssamhällen. Genom bisamhällen kan man lära sig mycket om natur och miljö i stort.

6 Kommunikation, uppföljning och utvärdering

6.1 Kommunikation

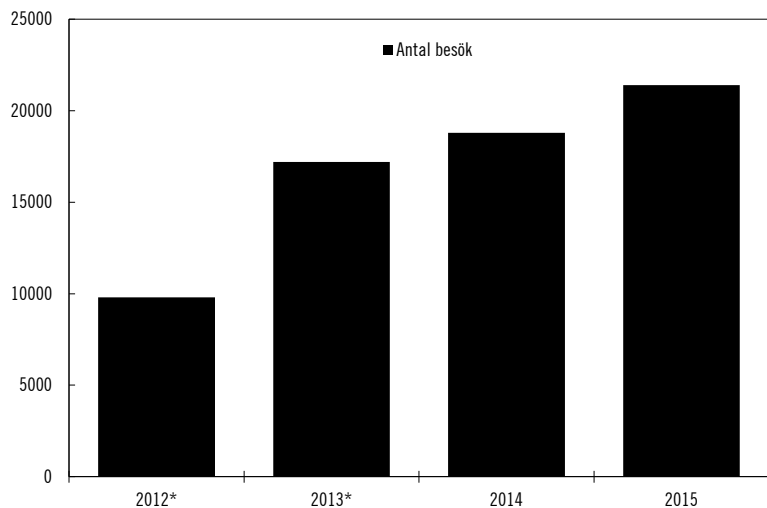
Under 2015 löpte kommunikationsverksamheten på som planerat. Samtidigt har mål och måloppfyllelse, strategier och planer parallellt setts över. Fokus har också legat på kommande år och utmaningar. Där behov har funnits har kommunikationen förändrats så att den bättre kan svara upp mot de övergripande målen att öka kännedomen om verksamheten och att fler söker och beviljas stöd ur fonden.

Ökad närvaro på arvsfonden.se

Webbplatsen – www.arvsfonden.se – innehåller myndighetsinformation och en interaktiv projektdel, där de projekt som har fått stöd ur fonden själva berättar om sin verksamhet under projekttiden. I dag finns omkring 670 pågående projekt representerade där. Webbplatsen har tidigare utvecklats så att den är skalbar, responsiv och anpassar sig till den enhet besökaren använder sig av utan att innehållet ändras. Det är en satsning som har fallit väl ut då antalet besökare från mobila enheter har ökat under året.

Det genomsnittliga antalet besök på arvsfonden.se var under 2015 ungefär 21 400 per månad, vilket är en ökning med nästan 14 procent jämfört med året innan, se figur 6.1. Det genomsnittliga antalet unika besökare var ungefär 15 600 per månad. Av den totala andelen besök under 2015 skedde drygt 30 procent genom användning av mobila enheter.

Figur 6.1 Antal besök på Arvsfondsdelegationens webbsida i genomsnitt (st)

Sociala medier

Under året har verksamhetens närvaro på sociala medier ökat. Såväl räckvidden som engagemanget i de inlägg som Arvsfondsdelegationen publicerade ökade under året kraftigt jämfört med 2014. Under året har arbetet med att annonsera på Facebook fortsatt för att på ett bättre sätt nå ut och öka kännedomen om Allmänna arvsfonden. I snitt publiceras 2,3 inlägg i veckan. Dessa har nått cirka 1 050 000 personer, vilket är en ökning med 200 procent sedan 2014.

Sverigeresan

Under 2013 inleddes projektet Sverigeresan, där representanter för verksamheten besöker och genomför informationsträffar i Sveriges län för att informera om fonden och vilka kriterier ett projekt måste uppfylla för att kunna få pengar ur fonden. Hittills har informationsträffar i 14 av Sveriges 21 län genomförts, varav tre genomfördes under 2015. Nästan 200 kommunala tjänstemän har deltagit. Sverigeresan har också fått stor uppmärksamhet i såväl lokala som regionala medier som tidningar, radio och TV.

PR

De idéer som Allmänna arvsfonden möjliggör i civilsamhället kommuniceras ut och genom aktiva kontakter med medierna har såväl lokala som rikstäckande medier uppmärksammat Arvsfondsdelegationens verksamhet, främst i samband med Sverigeresan och delegationssammanträden.

Sifo-undersökning

I november 2015 genomfördes en Sifo-undersökning för att ta reda på kännedomen om Allmänna arvsfonden bland föreningar och kommuner. Undersökningen utfördes så att den ska vara jämförbar med motsvarande undersökning som genomfördes 2008. En slutsats från undersökningen från 2015 är att kommuner och föreningsliv har mycket god kännedom om fonden och att kommande insatser som utförs för att öka kännedomen främst bör riktas mot allmänhet och unga.

6.2 Uppföljning, utvärdering och erfarenhetsspridning

I Arvsfondsdelegationens uppgifter ingår att ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av stöd som har beviljats.

Strategin för uppföljning och utvärdering följer de utdelade medlen från inkommen ansökan fram till avslutat och redovisat projekt. Syftet är att ta tillvara kunskaper och erfarenheter från inkomna ansökningar och beviljade projekt. Strategin genomförs i tre steg: uppföljning, utvärdering och erfarenhetspridning

6.2.1 Uppföljning

Organisationer och föreningar som beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden ska efter varje avslutat projektår redovisa projektet. De avslutade projektens slutredovisningar granskas och kategoriseras i fyra olika grupper utifrån den egna slutredovisningen och i kompletterande diskussioner med Arvsfondsdelegationsenheten vid Kammarkollegiet. Syftet med slutredovisningarna är inte att bedöma om projekten är bra eller dåliga, utan att ge kunskap om vilka spår och resultat som medlen ur Allmänna arvsfonden lämnat. Under 2015 slutredovisades och kategoriserades totalt 106 projektstöd enligt nedanstående kategorier. Genomgången sammanfattas i figur 6.2.

Kategori 1 – Projekt som inte lämnar några spår

I kategori 1 ingår de projekt som inte lyckades genomföra den verksamhet som de hade beviljats medel för. Av de slutredovisningar som granskades 2015 var det två projekt inom denna kategori.

Kategori 2 – Projekt som genomfört den verksamhet som planerats

I denna kategori återfinns de projekt som har gjort precis det som stod i deras projektplan. För 2015 var antalet projekt 46 stycken.

Majoriteten av dessa projekt handlar om att utifrån erfarenheter från målgruppen ta fram verktyg, metodhandledningar och kunskap om exempelvis normkritisk idrott, kognitiva och språkliga funktionsnedsättningar, jämställdhet och demokrati. Projekten har genomförts men har vid redovisningstillfället inte lämnat några synliga spår i det fortsatta arbetet. Även om de aktiviteter som har genomförts inom projektet inte längre finns kvar kan de verksamheter som bedrivits under projektets gång ha varit av stor vikt för dem som varit delaktiga. Ett exempel är nyanlända flickor och deras föräldrar som via Röda Korsets Umeåkrets projekt Axess Umeå getts förutsättningar för en aktiv fritid

Kategori 3 – Erfarenheterna från projekten lever vidare

I denna kategori finns projekt där exempelvis en metod eller ett nytt arbetssätt har tagits fram som sedan används i organisationen eller av aktörer utanför organisationen, exempelvis inom offentlig sektor. Under 2015 fanns 23 projekt i kategorin. Erfarenheterna tas tillvara men det kan vara svårt att få en uppfattning om i vilken utsträckning det sker. Efter projektets slut används erfarenheterna ofta i olika former av utbildningar i studiecirkel och mentorskapsprogram. Exempel är projektet Läkekonst, av Kulturverket i Umeå, som genomför skapande verksamhet för svårt cancersjuka barn och deras föräldrar på sjukhus. Ett annat är Allmänna Idrottsklubben i Solna som har tagit fram ett utbildningsmaterial för att

kunna skapa en fotbollsvärld där alla oavsett etnicitet, kön, sexualitet, funktionsnedsättning, ålder, social bakgrund eller religion ska känna sig inkluderade. Alla nya ungdomsspelare och ledare tar nu del av utbildningen.

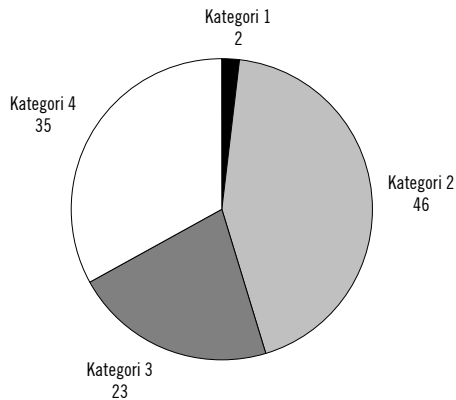
Skr. 2015/16:190

Kategori 4 – Verksamheten lever vidare

I denna kategori finns projekt där verksamheter lever vidare. Den finansieras av organisationen själv alternativt helt eller delvis av kommun, landsting, avgifter eller via statliga medel. Det fanns 35 projekt inom denna kategori 2015. Av de 35 projekten inom denna kategori har majoriteten någon form av finansiering av offentlig sektor som använder metoden, köper in tjänster eller ger ekonomiskt bidrag. Flera projekt samverkade redan på ett tidigt stadium med offentlig sektor.

Ett exempel är Föreningen X-Cons projekt Process kedjan och Radio Fri som initierat ett komplement till ungdomars rehabilitering tillbaka till samhället med fokus på mentorskap, anhörigstöd och kreativ utveckling via radioprogram. Radio fri drivs nu vidare i föreningen Fanzingos regi och den övriga verksamheten lever vidare i regi av den nystartade föreningen Process kedjan, med stöd från Socialtjänsten och Kriminalvården. Ett annat projekt där verksamheten lever vidare efter projekttidens slut är Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH), Sunnes projekt Vägen vidare, där föreningen startat ett socialt företag som driver en lunchservering och erbjuder hushållsnära tjänster till äldre. Verksamheten finansieras via intäkter från försäljning och ekonomiskt stöd från kommunen och Socialstyrelsen.

Det är inte helt enkelt att säkerställa hur projekten finansieras då det ofta handlar om fler olika typer av finansiering samtidigt. Förutom föreningsbidrag och medlemsavgifter finansieras verksamheterna av offentlig sektor som både köper tjänster, ger bidrag av olika slag och ger personer med olika typer av försörjningsstöd möjlighet att medverka i projekten.

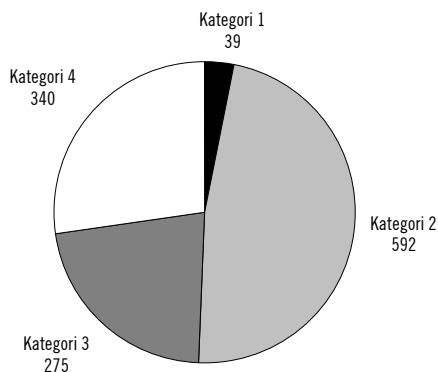
Arvsfondsdelegationens kategorisering av projektens överlevnad. Slutredovisningar granskade 2015, totalt 106 redovisningar, (st)

Uppföljningen av redovisade projekt visar att 55 procent (kategorierna 3 och 4) av projektens verksamhet lever vidare i någon form. Det finns i huvudsak tre bidragande faktorer till i vilken mån en organisation lyckas genomföra sitt projekt så att erfarenheter och kunskaper tas till vara:

- **Projektförankring**, både inom den egna organisationen och externt. Förankring är viktig både på lednings- och verksamhetsnivå såväl i den egna organisationen som hos aktörer som samarbete ska ske med eller som kan vara tänkbara finansiärer i framtiden. Inte minst viktigt är att den tänkta målgruppen för projektet är med och påverkar utformningen av verksamheten.
- **Dokumentation** är en annan avgörande faktor för att kunna ta till vara erfarenheter och kunskaper. Att dokumentera och sätta ord på sitt arbete är värdefullt både för att utveckla den egna verksamheten och för att sprida erfarenheterna vidare.
- **Tiden** är ytterligare en betydelsefull faktor. Att engagera, och förankra en projekttid för att så småningom genomföra den tar tid.

Figur 6.3 Arvsfondsdelegationens kategorisering av projektens överlevnad. Slutredovisningar granskade 2007–2015. Totalt 1 246 redovisningar, (st)

Skr. 2015/16:190

Under den senaste åttaårsperioden har 1 246 avslutade projekt kategoriserats utifrån vad som händer med projekten efter det att Allmänna arvsfondens finansiering upphört, se figur 6.3. Av projekten lever 49 procent vidare vid tidpunkten för granskningen.

Uppföljning av målgruppens delaktighet i arvsfondsprojekten

Arvsfondsdelegationens uppföljnings- och utvärderingsverksamhet visar att fondens medel lämnar spår, men också att många utmaningar återstår för att säkerställa att fondens medel når ut till målgrupperna oavsett ålder, kön, etnicitet, sexualitet, socioekonomisk bakgrund, funktionsförmåga och plats. En annan utmaning är att fondens målgrupper får reella möjligheter att också ha inflytande över och i de verksamheter som bedrivs.

Ett av kriterierna för att beviljas medel ur fonden är målgruppens delaktighet. Syftet med uppföljningen av målgruppens delaktighet är att synliggöra målgruppens roller i projekten, hur de får en röst, hur målgruppen nås och vilka projekten når respektive inte når.

I första hand når projekten sina egna medlemmar. Men den offentliga sektorn är ofta samarbetspartner och utgör en arena för utförande och en ingång för att få kontakt med målgruppen. Skolan, både förskola, grundskola, gymnasieskola och grund- och gymnasiesärskola är den vanligaste arenan för projekt. Av detta kan slutsatsen dras att många projekt når ut till en stor grupp av barn och unga.

6.2.2 Utvärdering

De utvärderingar som Arvsfondsdelegationen initierar spänner över ett vitt fält och omfattar både pågående projekt och projekt som genomfördes för flera år sedan. Utvärderingarna sker i tre steg – en genomgång av projektens dokumentation som består av ansökningar, redovisningar och slutrapporter, en enkätstudie samt ett antal fallstudier som inkluderar besök och intervjuer. Utvärderingarna genomförs av forskare från en rad olika forskningsdiscipliner såsom företagsekonomi, etnologi och socialt arbete.

En utvärdering som omfattar 42 projekt avslutades 2015. I det följande redovisas kortfattat de viktigaste slutsatserna i respektive utvärdering. Förutom de utvärderingar som redovisas nedan ingår drygt 800 projekt i pågående utvärderingar.

Vägar mot arbete

Utvärderingen Vägar mot arbete beskriver och analyserar 42 projekt som beviljats medel under perioden 1994–2012. Syftet med projekten har varit eller är att öka ungas möjlighet att etablera sig i arbetslivet eller fungera personlighetsutvecklande med hjälp av nya och innovativa lösningar. Den totala summan som har beviljats de 42 projekten uppgår till drygt 83 miljoner kronor.

De projekt som undersökts har sett mycket olika ut och spänt över ett brett fält av åtgärder, verksamheter och metoder. Målgruppen har varit unga som på olika sätt har haft svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. I många fall har det handlat om unga som har befunnit sig mycket långt från arbetsmarknaden, men det har även förekommit projekt som på ett mer generellt plan har vänt sig till unga i en region eller ett bostadsområde.

Projektet har även i flera fall utvecklat metoder och förhållningssätt som har gjort att målgruppen kommit närmare arbetsmarknaden. Projektet har försökt att sänka ett antal trösklar, men i första hand har det handlat om att öka självförtroende och handlingskompetens hos deltagarna. Det strukturpåverkande arbetet har däremot visat sig vara svårare. I många projekt är en svag punkt översättningen av de ofta mycket ambitiösa projektmålen till en hanterbar och genomförbar projektplan. Detta understryker också behovet av en genomtänkt projektledning samt riskanalyser och intressentanalyser i projektet. Deltagarmedverkan och deltagarinflytande är en fråga som betonas av Arvsfondsdelegationen. Alla projekt i denna utvärdering har haft deltagare från målgruppen och arbetat med att stärka och utveckla gruppen. En slutsats är att målgruppens delaktighet ökar möjligheterna för projekten att bli framgångsrika. Den kanske viktigaste faktor som har påverkat de olika projekten i både positiv och negativ riktning är graden av samverkan som projekten har utvecklat med relevanta myndigheter och organisationer.

En stor del av de granskade projekten visar att nya och effektiva lösningar kan utvecklas genom genomförda och pågående projektverksamheter samt att verksamheter som syftar till att skapa nya jobb genom sociala företag har potential att skapa arbetstillfällen för grupper som annars skulle stå helt utanför arbetsmarknaden.

Arbetet med frågor om jämställdhet avser att synliggöra om och på vilket sätt projektet utmanar den rådande maktstrukturen i ett intersektionellt perspektiv. Arbetet med jämställdhet sker på tre nivåer, i kansli-funktionens inre arbete, i den aktiva handläggningen och i uppföljnings- och utvärderingsarbetet.

Olika utredningar har påtalat att endast ett fåtal organisationer inom det civila samhället bedriver ett aktivt jämställdhetsarbete.⁷ Samma utredningar menar också att jämställdhet till väsentliga delar handlar om attityder som är svåra att påverka.

Genusperspektivet uppmärksammas såväl i handläggning av ärenden som i de utvärderingar som initieras. För att synliggöra könsmaktsordningen i de projekt som beviljas medel görs en uppföljning av mäns och kvinnors olika roller i projekten. Arvsfondsdelegationen följer också upp de projekt som riktar sig enbart till män respektive kvinnor för att få kunskap om vilka frågeställningar som det civila samhällets organisationer uppmärksammar alternativt inte uppmärksammar ur ett genusperspektiv.

Studier av det civila samhällets organisationer har visat att män oftare deltar på högre nivå i organisationerna än kvinnor, som i högre utsträckning än män återfinns på positioner med begränsad makt men med stort ansvar. I de projekt som slutredovisats under 2015 har 65 procent av projektledarna varit kvinnor. När det gäller lokalstödsprojekten är majoriteten män.

Att leda projekt, starta upp och genomföra verksamheter med syfte att pröva nya metoder, möta och ge stöd åt människor som lever i utsatta situationer, leda volontärer och ansvara för en budget, innebär sannolikt både stort ansvar och makt i situationen men inte nödvändigtvis över sin egen situation.

Det finns ingen större skillnad när det gäller vilken typ av organisation och vilka typer av verksamheter som män och kvinnor är projektledare för. Här skiljer sig arvsfondsprojekten från studier som visar att kvinnor oftare än män är engagerade inom omsorg, solidaritet och kultur.

Projekt riktade till enbart män

Av de projekt som Arvsfondsdelegationen beviljade stöd till under 2015 bedriver två verksamheter som riktar sig enbart till män. Projektet Fatta man – för dig som vill fatta och förändra drivs av Riksorganisationen Män för jämställdhet tillsammans med Crossing Borders och Femtastic, vars syfte är att få unga män mellan 15 och 25 år att reflektera kring frågor om sexuellt våld. Målsättningen är att de ska förstå, ta ansvar och vilja vara en del av det förändringsarbete som startats upp genom kampanjen FATTA. Projektet kommer att samla in en mängd personliga berättelser som belyser hur killar och unga män upplever och relaterar till maskulinitetsnormer och sexuellt våld. Det andra projektet är Behandling av unga våldsutövare i åldern 13–23 år som drivs av föreningen Here 4

⁷ E Jeppson Grassman och L Svedberg samt 2005, SOU 2004:59

U. Föreningen vill inom ramen för sin killjoursverksamhet testa och ta fram ett metodutvecklande behandlingsarbete med unga våldsutövare.

Projekt riktade till enbart kvinnor

Femton projekt riktar sig enbart till kvinnor. Av dessa drivs tre av funktionshindersorganisationer och tre av kulturföreningar. Fem projekt handlar om att stärka kvinnors föräldraskap, tre projekt vänder sig till kvinnor med funktionsnedsättning och två har som syfte att stödja unga kvinnor som lever med begränsat livsutrymme och/eller hedersnormer. Bland projekten finns exempelvis Stockholms Dövas Förenings projekt Tredubbelt utsatt, som syftar till att bryta isoleringen för döva kvinnor med annan etnicitet än svensk genom skapandet av nätverk med olika teckenspråkiga instanser som ger råd och stöd. Ett annat exempel är projektet Mammor och döttrar – att utforska kvinnlig identitet. Projektet genomförs av Teaterföreningen Famna som med teatern som verktyg vill ge tonsårstjejer möjlighet att utforska kvinnlig identitet.

6.2.3 Erfarenhetsspridning

Målgruppen för utvärderingarna är främst myndigheter och organisationer som är verksamma inom det aktuella området. Under det gångna året har Arvsfondsdelegationen hållit ett seminarium där ca 100 personer från Regeringskansliet, riksdagen, myndigheter och organisationer har deltagit. Vid lanseringen av en utvärdering har information skickats ut till ca 1 000 personer. Därutöver har forskarna själva använt och spridit resultaten inom sina verksamhetsområden.

Via de nätverk som Arvsfondsdelegationen ingår i har även andra myndigheter tagit del av erfarenheterna från arvsfondsprojekt och utvärderingar, exempelvis Nätverket för bidragsgivande myndigheter där ett trettiotal myndigheter ingår och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor myndighetsnätverk för det civila samhället. Erfarenheterna har också presenterats på konferenser och seminarier som exempelvis Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor konferens Forskning som förändrar, Ekonomistyrningsverkets utvärderingsseminarium Att ge statligt stöd till civilsamhället och Svenska Utvärderingsföreningens konferens Utvärderingars värde – värden i utvärderingar.

Arvsfondens Guldkorn

Arvsfondens Guldkorn är en utmärkelse för ideella projekt som med framgång har genomfört sina idéer och fått dem att leva vidare efter det att finansieringen ur Allmänna arvsfonden har upphört. Utmärkelsen delas ut i fyra kategorier: barn, ungdom, personer med funktionsnedsättning och lokalstöd. Syftet med priset är att lyfta fram projektens erfarenheter, inspirera andra organisationer samt bidra till intern stolthet hos vinnare och bland nya projekt

7 Regeringens bedömning av hur Allmänna arvsfonden har förvaltats och fördelningen av stöd

Regeringens bedömning: Syftet med Allmänna arvsfonden är att förvalta och fördela arv efter personer som saknar arvsberättigade släktingar vilket ställer höga krav på kvalitet, effektivitet, etik och transparens. Regeringen ser positivt på den förstärkta interna styrningen och kontrollen och på åtgärder för att förstärka och effektivisera handläggningen. Regeringen anser att det är centralt att detta arbete fortsätter. Det är angeläget att de administrativa kostnaderna för fonden är välmotiverade och hålls på en rimlig nivå. Regeringen är positiv till att projektstöd och lokalstöd till samtliga målgrupper för fonden ligger på fortsatt höga nivåer. Regeringen noterar dock att projekt som rör barn har minskat något och vill betona vikten av att medel som fördelas till projekt kommer alla tre målgrupper till godo. Regeringen anser sammantaget att medlen fördelats på ett väl genomfört sätt och i enlighet med Allmänna arvsfondens ändamål och de prioriterade områdena. Regeringen vill särskilt betona vikten av att vidareutveckla kommunikationsverksamheten för att kunna nå ut till samtliga målgrupper och till organisationer i hela landet samt att sprida erfarenheter och kunskap från projekten.

Skälen för regeringens bedömning

Förvaltning och administration

Kostnaderna för Arvsfondsdelegationens verksamhet 2015 var 34,3 miljoner kronor, vilket är på samma nivå som förra året. Under de senaste åren har dock förvaltnings- och administrationskostnaderna för Arvsfondsdelegationen ökat.

Från 2011 till 2015 har de totala kostnaderna för Arvsfondsdelegationen ökat successivt med nästan 7 miljoner kronor. Personalkostnaderna står för den största ökningen. Sedan flera år tillbaka har de medel som gjorts disponibla för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om ökat. Under perioden 2011–2015 ökade summan projektmedel som beslutats av Arvsfondsdelegationen med 37 procent. För att kunna bevilja en ökande andel projektmedel med bibehållen kvalitet har kanslistödet stärkts. Kommunikationsinsatserna har också förstärkts och effektiviserats för att öka andelen ansökningar som leder till bifall. En utvärderingsverksamhet har dessutom byggts upp och etablerats samt en controllerverksamhet (se vidare under Kontroll av fondmedlens användning).

Driftskostnaderna i förhållande till beslutade projektmedel fortsätter att sjunka och ligger 2015 på den lägsta nivån de senaste fem åren, vilket är strax över 5 procent. Det beror främst på att utdelade projektmedel har

ökat betydligt de senaste fem åren. Kostnaderna per beslutad ansökan har däremot ökat 2015 jämfört med åren innan. En anledning till ökningen är att antalet avslagsbeslut minskat med 25 procent, vilket bl.a. är en effekt av arbetet med att öka andelen ansökningar som leder till bifall.

Regeringen anser att det är angeläget att den administrativa verksamheten är kostnadseffektiv, att kostnaderna är välmotiverade och hålls på en rimlig nivå samt att åtgärder för att förstärka och effektivisera handläggningen fortsätter.

Syftet med Allmänna arvsfonden är att förvalta och fördela arv efter personer som saknar arvsberättigade släktingar. Detta ställer höga krav på kvalitet, effektivitet, etik och transparens. Regeringen anser därför att detta även särskilt bör beaktas i fondens placeringar.

Kontroll av fondmedlens användning

Under 2012 inrättades en controllerfunktion för att stärka den interna styrningen och kontrollen av utdelade medel, ge projekten och handläggarna mer stöd samt för att kontrollera projektmedlens användning ytterligare. Denna funktion förstärktes under 2013. Sedan 2014 är det dessutom obligatoriskt att budgeten för samtliga nya projekt ska granskas av controllerfunktionen. En viktig del av stödet till och kontrollen av projekt är projektbesök på plats. Controllerfunktionen genomförde under året 46 kontrollbesök på plats. Kontroll av ansökande organisation görs även i handläggningen av inkommande ansökningar, genom referenser, avstämningar med medsökande och samarbetspartner samt skattekontroller av ansökande organisationer. Handläggarna genomförde också platsbesök hos 94 projekt under 2015 för att kontrollera projektmedlens användning.

Att fondmedlen används till det avsedda ändamålet är centralt för att uppnå ökad kvalitet samt för att bibehålla och stärka legitimiteten med fonden. Regeringen ser därför positivt på den förstärkta interna styrningen och kontrollen av fondmedlens användning de senaste åren.

Granskning av förvaltningen av Allmänna arvsfonden

Allmänna arvsfondens egendom förvaltas av Kammarkollegiet, som en särskild fond. Enligt lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden (arvsfondslagen) ska Kammarkollegiet varje år till regeringen lämna en redovisning för förvaltningen av Allmänna arvsfonden som avser det senast avslutade räkenskapsåret. Riksrevisionen ska därefter granska redovisningen.

Riksrevisionen anser att Kammarkollegiet har gett en rättvisande bild av Allmänna arvsfondens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning. Redovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen samt är förenlig med och stöder en rättvisande bild av årsredovisningen som helhet. Riksrevisionen har däremot vid sin granskning funnit felaktigheter som tyder på att det brister i Kammarkollegiets kvalitets-säkring av redovisningen men att dessa inte påverkar revisionsberättelsen.

Regeringen anser att det är viktigt att förvaltningen av Allmänna arvsfondens egendom är transparent och att det finns en väl fungerande kvalitetssäkring för hur förvaltade medel redovisas.

Arvsfondsdelegationen fördelade 642 miljoner kronor under 2015, vilket är en ökning med 4 procent från året innan. Volymen fördelade medel har ökat flera år i rad och är den högsta någonsin. Antalet inkomna ansökningar har däremot minskat sedan 2014. I genomsnitt har 41 procent av ansökningarna beviljats stöd, vilket är högre än förra året och det högsta antalet beslut om beviljade projekt på fem år. Regeringen anser att det är positivt att fördelningen av medel fortsätter att öka även om antal inkomna ansökningar har minskat något detta år.

Allmänna arvsfondens betydelse för projekt som rör ungdomar har ökat markant de senaste åren. Finansieringen har gått från en nivå på knappt 70 miljoner kronor 2004 till drygt 299 miljoner kronor under 2015, vilket är den högsta volymen för ungdomsprojekt i Allmänna arvsfondens historia. För projekt som rör barn har det skett en minskning med 16 miljoner kronor sedan 2014 och totalt har drygt 123 miljoner kronor gått till målgruppen. För personer med funktionsnedsättning har knappt 219 miljoner kronor gått till projekt som rör målgruppen vilket är den högsta nivån någonsin. Om projekt som rör barn och ungdomar med funktionsnedsättning räknas in uppgår den totala summan beslutade medel till målgruppen till drygt 347 miljoner kronor, eller 54 procent av det totala belopp som betalats ut.

Regeringen ser med tillfredsställelse på att volymen fördelade medel fortsätter att öka. Det är dock angeläget att säkerställa att tilldelningen av medel fördelas till fondens samtliga tre målgrupper.

Antalet idrottsorganisationer som beviljas medel fortsätter att öka och majoriteten är lokalstöd. Funktionshindersorganisationerna har brutit de senaste årens nedåtgående trend och beviljades 2015 fler projekt än tidigare år, vilket är positivt. Antalet kulturföreningar och organisationer bildade på etnisk grund som får stöd ur fonden fortsätter också att öka. Även antalet stiftelser som tidigare år legat relativt konstant har ökat under 2015.

Fördelningen av medel ur Allmänna arvsfonden kan gå till så kallade projektstöd eller till lokalstöd. Under 2015 beviljades 55 ansökningar medel för lokalstöd till en summa av 106 miljoner kronor. Det är den näst högsta nivån någonsin men en minskning jämfört med året innan med cirka 11 procent. Regeringen anser att det är angeläget att medel ur arvsfonden beslutas utifrån de kriterier som finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden, där det anges att stöd kan ges till anläggningar, lokaler och utrustning om det bedöms som särskilt angeläget. Det är även viktigt med kontinuerlig uppföljning av denna stödform för att säkerställa att kriterierna följs.

Under 2015 gick cirka 99 procent av de medel Arvsfondsdelegationen beslutade om till projekt inom de av regeringen prioriterade områdena, vilket är en ökning med 5 procentenheter jämfört med föregående år.

Regeringen anser sammantaget att medel har fördelats på ett genomfört sätt i enlighet med fondens ändamål och inom ramen för de av regeringen prioriterade områdena.

Enligt arvsfondslagen ska Arvsfondsdelegationen ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd. Arvsfondsdelegationen lämnade en sådan strategi till regeringen 2011.

Enligt Arvsfondsdelegationens utvärderingar av det stöd som beviljats har majoriteten av projekten lämnat spår och resultat efter sig. Enligt utvärderingar som har gjorts av projekten sedan 2006 lever erfarenheterna vidare i någon form i hälften av fallen. Av de 106 projektstöd som slutredovisats under 2015 är det enbart två projekt som inte har lämnat några spår efter sig.

De utvärderingar som Arvsfondsdelegationen har gjort visar att de erfarenheter och kunskaper som det civila samhällets organisationer genererar tas till vara i både organisationer, offentlig sektor och forskningsvärlden. Studierna visar på projektens möjligheter att skapa mötesplatser och ge nya positiva förebilder för människor som lever i utanförskap samt hur det civila samhällets organisationer kan stärka människors livsvillkor. Inte minst utvecklar de genomförda projekten metoder och verksamheter som kommer Allmänna arvsfondens tre målgrupper till godo.

Arvsfondsdelegationens uppföljnings- och utvärderingsverksamhet visar att fondens medel lämnar spår, men också att många utmaningar återstår för att säkerställa att fondens medel når ut till målgrupperna oavsett ålder, kön, etnicitet, sexuell läggning, funktionsförmåga och plats. En annan utmaning är att fondens målgrupper får reella möjligheter att också ha inflytande över och i de verksamheter som bedrivs.

Under 2015 gjordes uppföljning för att synliggöra vilka som får del av de verksamheter som beviljas medel, vilka som inte nås och hur målgruppens delaktighet ser ut. I första hand når projekten de egna medlemmarna i de organisationer som har beviljats stöd. Den offentliga sektorn är dock ofta samarbetspartner och utgör en arena för utförande och en ingång för att få kontakt med målgruppen, där skolan är den vanligaste arenan för projekt. En slutsats är därför att många projekt når ut till en stor grupp barn och unga.

Regeringen anser att det är av stor vikt att följa upp och utvärdera projekt som har beviljats medel för att kunna säkerställa att syftet med fonden uppnås.

Projektet ur ett jämställdhetsperspektiv

Genusperspektivet uppmärksammas både i handläggningen av ärenden och i de utvärderingar som har initieras. En uppföljning görs av mäns och kvinnors olika roller i de projekt som har beviljats medel och uppföljning görs även av de projekt som enbart riktar sig till män respektive kvinnor. I de projekt som slutredovisades under 2015 har 65 procent av projektledarna varit kvinnor. När det gäller lokalstödsprojekt har majoriteten varit män. Av de projekt som beviljades stöd under 2015 bedriver två projekt verksamheter som riktar sig enbart till män. Verksamheterna syftar till att reflektera kring sexuellt våld och metodutveckling med unga våldsutövare. Femton projekt riktar sig enbart till kvinnor. De handlar bl.a. om att stärka kvinnors föräldraskap och att stödja unga kvinnor som lever med begränsat livsutrymme och/eller hedersnormer.

Att synliggöra Allmänna arvsfondens verksamhet och dess projekt ur ett jämställdhetsperspektiv är viktigt, inte minst mot bakgrund av de jämställdhetspolitiska målen. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Kommunikationsinsatser

Det övergripande kommunikationsmålet är att öka kännedomen och kunskapen om Allmänna arvsfonden. Den nya webbplatsen som lanserades 2014 hade under 2015 hade under året 21 400 besökare per månad. Det är en ökning med 14 procent jämfört med året innan. Antalet besökare från mobila enheter har också ökat och drygt 30 procent av besöken skedde 2015 genom användning av mobila enheter. Verksamhetens närvaro har också ökat i sociala medier och de inlägg som har publicerats har nått ut till cirka 1 050 000 personer, vilket är en ökning med 200 procent sedan 2014. Regeringen anser att det är angeläget att denna utveckling fortsätter för att öka kunskapen och kännedomen om fonden samt för att sprida erfarenheter och kunskap om projekt som har beviljats medel.

Projektet Sverigeresan, som inleddes 2013 och vars syfte är att informera om fonden samt vilka kriterier ett projekt måste uppfylla för att få stöd ur fonden, har fortsatt. Hittills har 14 av Sveriges län besökts, varav tre under 2015. Totalt har 1 100 kommuntjänstemän och 4 200 föreningsaktiva personer deltagit i de 14 länen de senaste fyra åren.

I november 2015 genomfördes en Sifo-undersökning för att ta reda på kännedomen om Allmänna arvsfonden bland föreningar och kommuner. En slutsats var att kännedomen är god i föreningsliv och kommuner och att kommande insatser bör riktas mot allmänheten och unga personer.

Regeringen ser positivt på de kommunikationsinsatser som har genomförts. Det är angeläget att det finns goda förutsättningar att arbeta med kommunikativa insatser för att bibehålla och öka legitimiteten och det höga förtroendet för arvsfonden hos allmänheten, fondens olika målgrupper, offentliga aktörer och det civila samhället. Att öka kännedomen om arvsfonden är centralt för att dels nå ut till fler som har intresse av att söka stöd, dels stödja utbyte och lärande mellan olika projekt som har beviljats stöd ur fonden.

Allmänna arvsfondens utveckling framöver

Arvsfondsdelegationen har tidigare redovisat i verksamhetsberättelser till regeringen att volymen beslutade projektmedel de närmaste åren bör ligga på en nivå som gör att de sparade disponibla medlen minskar i en rimlig takt. Under 2015 ökade inflödet av medel till Allmänna arvsfonden återigen. Trots att beslutsvolymen av arvsfondsprojekt är den högsta någonsin ökade volymen disponibla medel för Arvsfondsdelegationen inför 2016 med 50 miljoner kronor till drygt 1 416 miljoner kronor.

Delegationen räknar med att antalet arvsfondsprojekt kommer att öka under de kommande åren. Beslutsvolymen under 2016 beräknas uppgå till 670 miljoner kronor och åren därefter sannolikt till än högre belopp.

För att uppnå detta kommer kommunikationsinsatser att genomföras med fortsatt intensitet.

Regeringen anser att kommunikation och information om Allmänna arvsfonden är avgörande för kunskap om fondens verksamhet, för möjligheten att ansöka om medel för olika projekt samt för kunskaps- och erfarenhetspridning.

8 Inriktning och prioriterade områden från och med 2016

Regeringen ska enligt lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ange den kommande inriktningen av fondens stödgivning. Det gör regeringen genom att i sin årliga skrivelse till riksdagen ange inriktningen av barnrättspolitik, ungdomspolitik och funktionshinderspolitik. Regeringen anger även sådana områden som är angelägna att utveckla och som därför bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning.

8.1 Barnrättspolitik

Målet för barnrättspolitik är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande. Målet utgår från de grundläggande principerna i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som omfattar varje flicka och pojke upp till 18 år. Sverige ska vara ett av de bästa länderna i världen att växa upp i och för att uppnå målet krävs insatser inom flera politikområden förutom barnrättspolitik. Att ta till vara och stärka barnets rättigheter och intressen med utgångspunkt i barnkonventionen förutsätter att regeringens barnrättspolitik är sektorsövergripande och förverkligas inom alla områden och verksamheter där barn är berörda.

De områden och åtgärder som är särskilt angelägna för regeringen är ett strategiskt och systematiskt arbete inom EU och på övrig internationell nivå samt på nationell, regional och lokal nivå för att tillförsäkra barn deras rättigheter, skydda barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp, skydda barn mot våld och förebygga ekonomisk utsatthet bland barn.

Riksdagen godkände i december 2010 en strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige i enlighet med regeringens förslag i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232). Strategin utgår från de mänskliga rättigheter som varje barn ska tillförsäkras enligt internationella överenskommelser, särskilt de åtaganden som följer av barnkonventionen. Principerna i strategin uttrycker grundläggande förutsättningar och tillvägagångssätt för att stärka barnets rättigheter. Avsikten är att strategin ska vara en utgångspunkt och ledning för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå när dessa i sina verksamheter ska säkerställa de rättigheter barn har. Den vänder sig således till riksdag, regering, statliga myndigheter, landsting och kommuner. De

åtgärder som genomförs utifrån strategin kommer därför att variera beroende på aktör och verksamhet. Regeringens insatser inom barnrättspolitikerna utgår från strategin och redovisas till riksdagen. Strategin kommer också att ses över och följas upp med jämna mellanrum för att säkerställa att den är ett effektivt och användbart verktyg för att stärka barnets rättigheter i Sverige.

8.2 Ungdomspolitik

Målet för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen (prop. 2013/14:191, bet. 2013/14:KrU9, rskr. 2013/14:354). Därmed tydliggörs att ungdomspolitiken är ett av flera verksamhetsområden som ska bidra till målfyllnaden för ungdomspolitiken. Arbetet inom ungdomspolitiken ska syfta till att offentlig verksamhet som rör unga har ett ungdomsperspektiv, bedrivs utifrån kunskap om ungas levnadsvillkor och samordnas mellan olika sektorer.

För att uppnå det övergripande ungdomspolitiska målet prioriterar regeringen insatser för ungas etablering i arbets- och samhällslivet, främst arbete, utbildning och bostad. Därutöver prioriteras ungas makt och delaktighet samt ungas fritid, organisering och välmående.

Då etablering i arbets- och samhällslivet spänner över flera politikområden kan ungdomspolitiken spela en särskild roll genom sin sektorsövergripande karaktär med utgångspunkt i ungdomars levnadsvillkor. Regeringen har exempelvis beslutat om Vågar framåt – en strategi för unga som varken arbetar eller studerar (U2015/05478/UF) och utsett en samordnare som ska främja förbättrad samverkan mellan myndigheter, kommuner, landsting och organisationer på nationell, regional och lokal nivå kring insatser för unga som varken arbetar eller studerar.

8.3 Funktionshinderspolitik

Funktionshinderspolitiken ska syfta till att främja förutsättningar för fullt åtnjutande av mänskliga rättigheter för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning och ska ses som en del i arbetet med att förverkliga FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Arbetet med jämlikhet i levnadsvillkor och samhällets gemensamma ansvarstagande är fortsatt angelägna frågor.

Regeringens prioriteringar inom verksamheten till förmån för personer med funktionsnedsättning tar sin utgångspunkt i de nationella målen för funktionshinderspolitiken som riksdagen har beslutat om (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240).

Dessa mål är en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Funktionshinderspolitiken omfattar de sektorsövergripande insatser som syftar till att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning samt insatser för att förebygga och bekämpa diskriminering av personer med funktionsnedsättning. De nationella målen och inriktningen på arbetet bör utgöra en utgångspunkt i arbetet för Arvsfondens målgrupp personer med funktionsnedsättning.

För att förtydliga målen och effektivisera arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken har ett antal inriktningsmål fastställts inom nio prioriterade politikområden, däribland arbetsmarknad, utbildning, transport och ökad fysisk tillgänglighet (skr. 2009/10:166). Målen är en del i strategin för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016.

En viktig faktor för att kunna nå målen för insatserna är att regeringen har en kontinuerlig dialog med det civila samhället.

Den nuvarande strategin för funktionshinderspolitiken avslutas år 2016. Regeringen inleder därför under 2016 ett arbete med en ny funktionshinderspolitik.

8.4 Prioriterade områden

Regeringen har identifierat tolv områden som bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning. De prioriterade områdena har många beröringspunkter och ett projekt kan innehålla delar som rör flera områden.

Samtliga prioriteringar gäller för fondens tre målgrupper om inget annat anges eftersom de tre målgrupperna har mycket gemensamt och eftersom ett projekt kan röra fler än en av målgrupperna. Regeringen vill i sammanhanget understryka att målgruppen personer med funktionsnedsättning även omfattar vuxna och äldre personer.

Utöver nedan angivna områden bör medel liksom tidigare kunna ges till utvecklingsprojekt inom områden som i dag inte kan förutses. Det är angeläget att ge utrymme för organisationernas egna initiativ till utvecklingsprojekt inom helt nya områden.

Projekt som syftar till att stärka barnets rättigheter

För att stärka barnets rättigheter är det angeläget med stöd till projekt som syftar till att konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) och dess intentioner blir kända och tillämpade på alla nivåer i samhället som berör barn direkt eller indirekt inom exempelvis förskola och skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård, samhällsplanering, idrott, fritid, kulturliv och rättsväsende. Det är särskilt angeläget att ge prioritet åt projekt som syftar till att stärka rättighetsperspektivet i barns och ungas vardag.

Projekt som syftar till att öka delaktighet och stärka demokratin

Möjligheten till delaktighet i samhället och inflytande över den egna vardagen är central för fondens målgrupper. Projekt som syftar till att utveckla nya former för engagemang och att engagera personer som inte annars deltar i föreningslivet bör ges särskild prioritet. Även projekt som

verkar för att förebygga att ungdomar utvecklar ett antidemokratiskt beteende eller ansluter sig till antidemokratiska grupperingar bör uppmärksammas särskilt. Det är också angeläget att uppmärksamma projekt som syftar till att stärka målgruppernas representation i demokratiska beslutsprocesser och möjligheter att påverka förhållanden i såväl den personliga sfären som i samhället i stort. Att utveckla, sprida och använda metoder att tillvarata de små barnens åsikter och de åsikter barn med funktionsnedsättning har, är särskilt viktigt.

Projekt som syftar till att förebygga våld, mobbning och trakasserier

Arbetet med att förebygga alla former av våld, mobbning och trakasserier bör prioriteras i arvsfondens medelstilleddning, framför allt vad gäller projekt som syftar till att utveckla nya metoder på området. Här innefattas även stöd till brottsoffer inom fondens målgrupper. Projekt som syftar till att motverka mäns våld mot flickor och unga kvinnor samt flickor och kvinnor med funktionsnedsättning bör särskilt uppmärksammas. Det gäller även projekt som syftar till att motverka våld i samkönade relationer eller som vänder sig till barn som bevittnar våld i hemmet.

Projekt som syftar till att främja ett starkt föräldraskap

För att främja barns och ungas hälsa behöver nya metoder för föräldrautbildning och föräldrastöd utvecklas och prövas. Stöd och hjälp i föräldraskapet kan öka andelen barn som har goda relationer med föräldrarna och som därigenom har ökade möjligheter till god hälsa och ett gott liv.

Det är särskilt angeläget att uppmärksamma projekt som syftar till att utveckla former för ett universellt förebyggande föräldrastöd, det vill säga att alla föräldrar erbjuds samma möjligheter till stöd och hjälp. Vidare är det angeläget att uppmärksamma att föräldrars behov av stöd kan skifta under olika perioder av barnets uppväxt, samt att unga föräldrar kan vara i behov av särskilt stöd. Det behövs därutöver ett fortsatt utvecklingsarbete för att stärka och stödja barn till föräldrar som har missbruksproblematik eller har en psykisk sjukdom samt barn till föräldrar som har en psykisk eller fysisk funktionsnedsättning.

Projekt som syftar till att främja psykisk och fysisk hälsa

Projekt som främjar målgruppernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande bör ges fortsatt prioritet. Även om hälsan i huvudsak utvecklas positivt i Sverige finns problem, bland annat vad gäller psykisk ohälsa, övervikt och fetma samt alkoholkonsumtion. Under senare tid har flera studier också pekat på att psykisk ohälsa i hög grad förekommer bland homo- och bisexuella ungdomar samt unga transpersoner (hbt-personer). Det är därför angeläget att pröva modeller där ideella organisationer, själva eller tillsammans med offentliga samhällsorgan, kan utveckla verksamhet för att förebygga psykisk och fysisk ohälsa hos fondens målgrupper. Levnadsvanor och mönster som grundläggs i tidig ålder följer ofta med och påverkar resten av livet, varför det är särskilt angeläget att främja goda levnadsvanor tidigt i livet.

Projekt som syftar till ökad delaktighet i kulturlivet

Att verka för ett rikt och nyskapande kulturliv som är tillgängligt för alla människor samt att bevara och tillgängliggöra kulturarvet är viktiga uppgifter för hela samhället. Alla som bor i vårt land ska oberoende av ålder eller eventuell funktionsnedsättning ha möjlighet att delta i kulturlivet och uppleva en bredd av kulturella uttrycksformer liksom att få utveckla sin egen förmåga att uttrycka sig. Det är därför angeläget att stödja projekt som utvecklar barns och ungdomars möjlighet till delaktighet i kulturlivet, till kulturupplevelser och till eget skapande. Det gäller också för personer med funktionsnedsättning. Även projekt som syftar till att utveckla långsiktig samverkan mellan kulturinstitutioner och ideellt föreningsliv bör uppmärksammas. Det är också angeläget med stöd till barns och ungas språkutveckling.

Projekt som syftar till att främja etableringen på arbetsmarknaden

Arbete ger egen försörjning och stärker oberoendet och självkänslan samtidigt som en hög sysselsättning utgör grunden för samhällets välfärd. Arvsfondsdelegationen bör därför prioritera projekt som syftar till att finna metoder för att öka tillträdet till arbetsmarknaden för ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Det är också angeläget med stöd till satsningar för att tidigt ge barn och unga, med eller utan funktionsnedsättning, kunskap om och erfarenhet av entreprenörskap och arbetslivet. Projekt som genomförs i samverkan med företag och branscher och de projekt som riktar sig till unga som står långt från arbetsmarknaden bör uppmärksammas särskilt.

Projekt som syftar till att stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning rör de flesta samhällsområden såsom rättsväsende, arbete, utbildning, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt frågor om tillgänglighet och kvinnors och barns situation. Medel från arvsfonden kan bidra till att finna former och vidareutveckla metoder och arbetssätt som ger kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättning möjlighet till självständighet, inflytande och delaktighet inklusive inom de egna intresseorganisationerna samt i det lokala utvecklingsarbetet.

Stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering

Det civila samhällets organisationer har en viktig roll för att bidra till samhällets mottagande av nyanlända barn och unga. Föreningslivet är en god integrationsarena och bygger på aktivt men frivilligt deltagande. Medel från arvsfonden kan bidra till att skapa bättre förutsättningar för nyanländas etablering och delaktighet i samhället, inte minst i och genom föreningslivet. Projekt som syftar till att stärka, stödja och öka förutsättningar för nyanlända barns och ungas etablering i samhället bör därför prioriteras. Det är samtidigt angeläget att stärka det sociala stöd som krävs för barns och ungas goda start i Sverige. Projekten kan exempelvis omfatta nätverksskapande eller språkinläring.

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Det ska finnas en jämn fördelning av makt och inflytande samt en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Ekonomisk jämställdhet ska råda och mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Det är därför angeläget att stödja projekt som ökar förutsättningarna för att flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning utvecklas utan att hindras av strukturer, fördomar och stereotyper föreställningar. På så sätt kan samhället och den enskilda människan nå sin fulla potential. Medel från Allmänna arvsfonden kan bidra till att skapa arbetssätt och metoder för att öka jämställdheten mellan flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning. Projekt som syftar till att skapa jämlikhet i levnadsvillkor för fondens målgrupper är också av särskild vikt.

Ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet. Ett av målen i strategin för genomförandet av funktionshinderspolitiken är att den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras. Oavsett människors funktionsförmåga och ålder bör hinder för deras delaktighet i samhället rivas. Det är särskilt angeläget att stödja projekt som riktar sig till äldre personer med funktionsnedsättning, exempelvis med demenssjukdom, synnedsättning, hörselnedsättning och rörelsenedsättning samt till deras anhöriga. Projekt bör prioriteras som utvecklar metoder för att öka delaktighet och tillgänglighet.

Stärka inflytandet för barn och unga

Alla barn har en absolut rätt att få komma till tals och uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem enligt artikel 12 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Det innebär att även mycket små barn har rätt att höras och få tycka till om saker som rör dem. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse utifrån barnets ålder och mognad. Enligt Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232) ska barn ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter genom olika uttrycksmedel i frågor som rör dem. Barn och unga ska respekteras och varje flicka och pojke ska ges möjlighet till utveckling och trygghet. Det är därför angeläget att prioritera projekt som stärker förutsättningarna för att öka delaktighet och inflytande för barn och unga. För att barnet eller den unge ska kunna vara delaktig krävs att han eller hon får information som är anpassad efter individens förutsättningar. Varje flicka eller pojke, oavsett funktionsförmåga, ska ges de bästa förutsättningarna att komma till tals och kunna vara delaktig i och utforma sin egen vardag. Varje ung kvinna och ung man ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Resultaträkning

ALLMÄNNA ARVSFONDEN		Fondnr	
Org.nummer 802004-9642		6103	
Tkr.	Not	2015	2014
Intäkter			
Influtna arvsmedel		558 834	506 902
Summa		558 834	506 902
Kostnader			
Restituerade arvsmedel m.m.	1	-35 447	-45 189
Förvaltning och administration	2	-62 077	-60 618
Summa		-97 525	-105 807
Resultat före finansiella intäkter och kostnader		461 308	401 095
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter		0	162
Utdelning företagsobligationskonsortium		34 824	17 240
Utdelning räntekonsortium		58 106	55 501
Utdelning svenska aktiekonsortium		62 522	52 003
Utdelning aktieindexkonsortium		62 327	55 424
Utdelning utländska aktiekonsortium		53 987	47 120
Nedskrivning räntekonsortiet		-32 322	-
Summa		239 444	227 450
Resultat före realisationsvinster och förluster		700 752	628 545
Realisationsvinster			
Resultat vid försäljn räntekonsortium		-911	491
Resultat vid försäljn svenska aktiekonsortium		-	275 268
Resultat vid försäljn utländska aktiekonsortium		114 901	165 416
Resultat vid försäljn aktieindexkonsortium		-	88 939
Resultat aktieterminer		39 046	-15 375
Summa		153 036	514 739
Resultat efter realisationsvinster och förluster		853 788	1 143 283
Årets resultat		853 788	1 143 283

Balansräkning

Skr. 2015/16:190

Bilaga 1

ALLMÄNNA ARVSFONDEN

Org.nummer 802004-9642

Fondnr**6103**

Tkr.	Not	2015-12-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar			
Andelar i företagsobligationskonsortium	3	1 034 164	849 902
Andelar i räntekonsortium	4	1 570 639	1 660 804
Andelar i svenska aktiekonsortium	5	668 895	606 373
Andelar i aktieindexkonsortium	6	1 128 108	1 065 781
Andelar i utländska aktiekonsortium	7	778 968	830 080
Andelar i AKKA Egendom		16 201	-
Summa		5 196 974	5 012 940
Omsättningstillgångar			
Övriga kortfristiga fordringar		20 692	17 446
Upplupna intäkter		-	5
Likvida medel		144 360	78 262
Summa		165 052	95 713
SUMMA TILLGÅNGAR		5 362 026	5 108 653
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Bundet eget kapital			
	8		
Fondkapital		3 545 220	3 372 167
Summa		3 545 220	3 372 167
Fritt eget kapital			
	8		
Utdelningsbara medel		1 416 173	1 366 384
Summa		1 416 173	1 366 384
Summa eget kapital		4 961 393	4 738 551
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 584	5 163
Beviljade ej utbetalda bidrag	9	386 129	355 044
Skatteskulder		90	87
Övriga kortfristiga skulder		13	8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	9 817	9 800
Summa Skulder		400 633	370 102
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		5 362 026	5 108 653
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Inledande kommentarer och redovisningsprinciper

Kammarkollegiet sköter den ekonomiska förvaltningen av ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har kollegiet bildat ett antal konsortier. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser/fonder som har placerat kapital i konsortiet genom köp av andelar. Andelarna är lika stora och medför lika rätt till egendom som ingår i konsortiet. Konsortierna är även i övrigt uppbyggda efter förebild av värdepappersfonder, men de omfattas inte av lagen (2004:46) om investeringsfonder. Sedan konsortierna bildades i slutet av 1980-talet tillämpas följande redovisningsprinciper beträffande andelar i konsortierna.

Sedan år 2014 har 11 b § i Förordning om Allmänna arvsfonden tillkommit och tillämpades första gången för räkenskapsåret 2014. Förändringen innebär att redovisningen ska innefatta en balansräkning, en resultaträkning och noter upprättade i enlighet med ÅRL (1995:1554).

I respektive stiftelse/fonds bokföring behandlas andelar i konsortierna på samma sätt som andelar i värdepappersfonder. Andelar i konsortierna tas upp som anläggningstillgångar och är värderade till anskaffningsvärdet enligt samma princip som omsättningstillgångar i de fall värdenedgången kan antas vara bestående (ÅRL kap 4 § 5).

Inlösen av andelar medför realisationsvinst eller realisationsförlust. Utdelning från konsortierna tas upp som finansiell intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut. Anskaffnings-/ inlösenvärdet för andelar i aktiekonsortierna är marknadsvärdet vid anskaffnings-/inlösentidpunkten. Anskaffnings- och inlösenvärdet för andelar i räntekonsortiet är marknadsvärdet exklusive upplupen utdelning vid anskaffnings-/inlösentidpunkten.

Beviljade bidrag redovisas direkt mot eget kapital. Bidragen skuldförs i perioden för beslutet.

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital är inte tillgängligt för utdelning av bidrag och utgörs av ursprungligt kapital samt ackumulerade kapitaliseringar, realisationsvinster/-förluster och nedskrivningar. Fritt eget kapital (disponibla medel) utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital. Disposition av årets resultat sker enligt följande. Den del av årets resultat som avser realisationsvinst/-förlust samt eventuella nedskrivningar överförs till bundet eget kapital. Till bundet eget kapital förs även det belopp som årligen ska användas för kapitalisering. Resterande del av årets resultat redovisas som fritt eget kapital och är tillgängligt för utdelning.

Noter	2015	2014
Not 1 Restituerade arvsmedel m.m.		
Testamente och bättre rätt	13 506	8 598
Avstående av arv	10 803	9 231
Dödsboförvaltning	10 317	26 089
Rättegångskostnader	357	824
Fastighetsskatt	464	447
	35 447	45 189
Not 2 Förvaltning och administration		
Arvsfondsdelegationen		
– Förvaltning	36 548	34 267
– Styrelsearvoden	39	22
– Sociala avgifter arvoden	10	6
	36 597	34 295
Kammarkollegiet		
– Dödsboavveckling m.m.	14 238	16 474
– Fondförvaltning, baserad på marknadsvärde	8 564	8 292
– Fondförvaltning, timtaxa	1 119	955
– Övriga förvaltningskostnader	1 344	487
	25 265	26 208
Revisionsarvode	215	115
	215	115
SUMMA	62 077	60 618
Not 3 Andelar i företagsobligations- konsortium	2015-12-31	2014-12-31
Ingående bokfört värde	849 902	-
Investeringar	184 261	849 902
Avyttringar	-	-
Utgående bokfört värde	1 034 164	849 902
Marknadsvärde	1 042 690	886 737

Not 4 Andelar i räntekonsortium		
Ingående bokfört värde	1 660 804	1 409 475
Investeringar	56 147	393 188
Avyttringar	-113 990	-141 860
Nedskrivningar	-32 322	-
Utgående bokfört värde	1 570 639	1 660 804
Marknadsvärde	1 570 639	1 670 172
Not 5 Andelar i svenskt aktiekonsortium		
Ingående bokfört värde	606 373	726 602
Investeringar	62 522	52 003
Avyttringar	-	-172 232
Utgående bokfört värde	668 895	606 373
Marknadsvärde	1 755 009	1 647 713
Not 6 Andelar i aktieindexkonsortium		
Ingående bokfört värde	1 065 780	1 273 917
Investeringar	62 327	55 424
Avyttringar	-	-263 561
Utgående bokfört värde	1 128 108	1 065 780
Marknadsvärde	1 596 899	1 546 582
Not 7 Andelar i utländskt aktiekonsortium		
Ingående bokfört värde	830 080	1 028 544
Investeringar	53 987	47 120
Avyttringar	-105 099	-245 584
Utgående bokfört värde	778 968	830 080
Marknadsvärde	1 516 241	1 646 889

Not 8	Förändringar i eget kapital	2015-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2014-12-31	Skr. 2015/16:190 Bilaga 1
		Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	
	Belopp vid årets ingång	3 372 167	1 366 384	2 857 382	1 335 919	
	Redovisat resultat		853 788		1 143 283	
	Kapitalisering av influtna arvsmedel*	52 339	-52 339	46 171	-46 171	
	Under året beslutade bidrag		-641 638		-615 955	
	Återförda ej förbrukade bidrag		703		12 211	
	Återbetalda ej utnyttjade bidrag		9 989		5 710	
	Omföring nedskrivningar	-32 322	32 322	-	-	
	Omföring av realisationsvinster	153 036	-153 036	514 739	-514 739	
	Belopp vid årets utgång	3 545 220	1 416 173	3 372 167	1 366 384	
	* Kapitalisering av influtna arvsmedel			2015	2014	
	Influtna arvsmedel			558 834	506 902	
	Restituerade arvsmedel (enl. not 1)			-35 447	-45 189	
				523 387	461 713	
	Varav 10 % till fondkapitalet			52 339	46 171	
Not 9	Beviljade ej utbetalda bidrag			2015-12-31	2014-12-31	
	Handikapp			133 615	120 441	
	Barn			63 776	69 217	
	Ungdom			188 739	165 386	
	Summa			386 129	355 044	
Not 10	Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter			2015-12-31	2014-12-31	
	Arvsfondsdelegationen, förvaltning dec 2015			5 560	6 827	
	Arvsfondsensheten, förvaltning dec 2015			1 752	-	
	Advokatfiskalsensheten, förvaltning dec 2015			27	-	
	Fondförvaltningsavgift 4 kv 2015			2 123	2 125	
	Ekonomiadministration 4 kv 2015			255	238	
	Revisionsarvode			100	100	
	Övriga upplupna kostnader			-	510	
	Summa			9 817	9 800	

Marknadsvärden i konsortierna

Totalavkastning i procent ackumuleras utifrån dagsavkastningar, där hänsyn tas till alla kassaflöden inklusive utdelning på den dag de infaller (tidsviktad avkastning, TWR).

Direktavkastning i procent beräknas som utdelning i relation till ingående andelsvärde.

Andelar i	2015-12-31	2014-12-31
företagsobligationskonsortiet		
Totalavkastning i konsortiet (%)	0,66	6,90
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,36	2,08
Antal andelar	1 017 488,2610	842 075,0673
Kurs/andel (kr)	1024,7688	1053,0375
Marknadsvärde (tkr)	1 042 690	886 737
Bokfört värde (tkr)	1 034 163	849 902
Orealiserat värde (tkr)	8 526	36 835
Andelar i räntekonsortiet		
Totalavkastning i konsortiet (%)	0,97	3,67
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,61	3,60
Antal andelar	12 853 398,8799	13 307 816,8103
Kurs/andel (kr)	122,1964	125,5031
Marknadsvärde (tkr)	1 570 639	1 670 172
Bokfört värde ⁸ (tkr)	1 570 639	1 660 804
Orealiserat värde (tkr)	0	9 368
Andelar i svenska aktiekonsortiet		
Totalavkastning i konsortiet (%)	6,52	15,47
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,79	3,64
Antal andelar	271 287,9022	262 102,8719
Kurs/andel (kr)	6469,1739	6286,5110
Marknadsvärde (tkr)	1 755 009	1 647 713
Bokfört värde (tkr)	668 895	606 373
Orealiserat värde (tkr)	1 086 114	1 041 340

⁸ Bokfört värde efter nedskrivning.

Andelar i aktieindexkonsortiet

Totalavkastning i konsortiet (%)	3,26	13,80
Direktavkastning i konsortiet (%)	4,03	4,08
Antal andelar	10 451 071,2497	10 069 006,1509
Kurs/andel (kr)	152,7977	153,5983
Marknadsvärde (tkr)	1 596 900	1 546 582
Bokfört värde (tkr)	1 128 108	1 065 781
Orealiserat värde (tkr)	468 792	480 801

Andelar i utländska aktiekonsortiet

Totalavkastning i konsortiet (%)	5,41	28,30
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,75	3,67
Antal andelar	224 911,7651	248 815,2361
Kurs/andel (kr)	6741,4918	6618,9255
Marknadsvärde (tkr)	1 516 241	1 646 890
Bokfört värde (tkr)	778 968	830 080
Orealiserat värde (tkr)	737 273	816 810

Eget kapital (tkr)

Bokfört värde	4 961 393	4 738 551
Övervärde	8 526	36 835
företagsobligationskonsortiet		
Undervärde räntekonsortiet	0	9 368
Övervärde svenska aktiekonsortiet	1 086 114	1 041 340
Övervärde aktieindexkonsortiet	468 792	480 801
Övervärde utländska aktiekonsortiet	737 273	816 810
Marknadsvärde	7 262 098	7 123 705

Tilldelade medel per organisation

Funktionshindersonsorganisationer	Antal	Belopp
Afasiföreningen i Stockholms län	1	2 519 000
Alzheimerföreningen i Sverige	1	1 341 000
Astma- och Allergiförbundet	1	1 536 000
Attention/Riksförbundet Attention, Nationell	1	2 042 000
Samverkan för Psykisk Hälsa		
Autism och aspergerförbundet	1	1 664 000
De Handikappades Samarbetskommitté i Helsingborg	1	1 035 000
Dyslexiförbundet Med Läs- och Skrivsvårigheter	1	2 653 000
Europeiskt Teckenspråkscenter	1	1 537 000
Falkenbergs Fontänhus	1	1 461 000
Funkibator ideell förening	1	2 152 000
Förbundet Sveriges Dövblindas Föräldraråd	1	1 688 000
Föreningen Attention, KfV-regionen	1	1 890 000
Föreningen Furuboda	1	1 688 000
Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB) Uppsala	1	803 000
Föreningen Grunden i Göteborg	1	1 395 000
Föreningen Grunden i Malmö	1	1 580 000
Föreningen Jämlikhet, Assistans, Gemenskap JAG	1	3 468 000
Föreningen Passalen	2	2 000 000
Handikappförbundens Samarbetsorgan (HSO)	2	5 973 000
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft i Göteborg	1	806 000
ILCO Tarm- uro- och stomiförbundet	1	956 000
Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser, Schizofreniförbundet	1	1 987 000
Intressegruppen för Assistansberättigade	1	1 112 000
Mun och halscancerföreningen i Stockholm	1	929 000
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), Blekinge	1	2 595 000
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), Skåne	1	1 251 000
Neuroförbundet Västerås	1	1 749 000
Organiserade Aspergare	1	1 970 000
Personskadeförbundet RTP	1	2 410 000
Reaktiveringsföreningen RAS	1	2 216 000
Riksförbundet Attention	6	13 073 000
Riksförbundet för Social och Mental Hälsa	2	4 100 000
Riksförbundet Huntingtons sjukdom	2	1 615 000
Riksförbundet rörelsehindrade barn och ungdomar, Västerås	1	1 767 000

Riksförbundet Unga Allergiker	1	1 212 000	Skr. 2015/16:190 Bilaga 2
Skånes Dövas Distriktsförbund	1	1 827 000	
Stockholms Dövas Förening	1	1 970 000	
Stockholms Dövas Ungdomsråd	1	1 130 000	
Svenska Dövidrottsförbundet	1	875 000	
Sveriges Dövas Riksförbund	2	4 347 000	
Sveriges Dövas Ungdomsförbund	1	2 006 000	
Synskadades Riksförbund	1	610 000	
Synskadades Riksförbund Stockholms och Gotlands län	1	935 000	
Västernorrlands Idrottsförbund	1	1 135 000	
Örebro läns Handikappidrottsförbund	1	931 000	
Överviktigas Riksförbund	1	1 950 000	
Totalt	58	99 004 000	

Idrottsföreningar	Antal	Belopp
127 JKS basket	1	1 650 000
Alnö Skidklubb	1	3 662 000
Arboga Golfklubb	1	1 204 000
Avans Sportklubb	1	762 000
BK Ume Trixa	1	1 066 000
Bohusläns Klätterklubb	1	512 000
Bollnäs cykelklubb	1	2 303 000
Borlänge Stora Tuna Bandyklubb	1	2 246 000
Bredareds golfklubb	1	1 150 000
Brokinds IF	1	3 306 000
Burseryds Idrottsförening	1	50 000
Båsenberga Slalomklubb	1	3 134 000
Emmaboda Golfklubb	1	1 200 000
FA Sápmi	1	307 000
Falkenbergs Idrottsklubb	1	3 150 000
Finnvedens Slalomklubb/ Svenska Skidförbundet	1	2 812 000
Finspångs Motorsällskap	1	345 000
Free motion parkour klubb	1	536 000
Friluftsförbundet	1	1 402 000
Friluftsförbundet HK Vandraren	1	1 427 000
Färgelanda Idrottsförening	1	5 609 000
Föreningen O-Ringen Borås 2015	1	883 000
Göteborgs United Volleybollklubb	1	1 769 000
Habo Wolley 87	2	1 262 000
Holsljunga IF	1	689 000
Hönö Idrottssällskap	1	645 000
Höörs Idrottssällskap	1	3 092 000
Idrottsklubben Hakarpspojkar	1	2 937 000
IFK Falun Alpin	1	527 000
IFK Trollhättan	1	715 000

Kalmar Hästsportklubb	1	687 000
Karlskrona Allmänna Skridskoklubb	1	764 000
KFUM LEIF Leksands Extrema Idrottsförening	1	5 009 000
Konståkningsklubben Thn-Vbg	1	1 017 000
Landskrona idrottens samorganisation	1	979 000
Lessebo Bordtennisklubb	1	222 000
Lindsdals IF	1	785 000
Löderups Idrottsförening	1	982 000
Lövångers Ryttarsällskap	1	4 402 000
Mallbackens Idrottsförening	1	3 598 000
Mariedals IK	1	692 000
Marks Golfklubb	1	2 418 000
Mellansels idrottsförening	1	1 958 000
Mölnåls Roddklubb	1	3 969 000
Norrbottens Motorsällskap	1	1 413 000
Onsjö Golfklubb	1	398 000
Piteå Golfklubb	1	1 512 000
Shanta Idrottsförening	1	782 000
Siljansnäs skid- och löparklubb	1	414 000
Simklubben Poseidon	1	2 021 000
Skövde Golfklubb	1	2 352 000
Skövde Skateboardförening	1	781 000
Slöinge Tennisklubb	1	362 000
Sollentuna Backhopparklubb	1	1 262 000
Stiftelsen Good Sport Foundation Support	1	2 190 000
Sundbybergs Bangolfklubb	1	882 000
Sundsvall Baseball Softboll Club Mosquitoes	1	4 033 000
Svenska Cykelförbundet	1	1 807 000
Svenska Golfförbundet	1	891 000
Svenska Konståkningsförbundet	1	1 677 000
Södermanlands Idrottsförbund Sörmlandsidrotten	1	757 000
Sövestads Idrottsförening	1	1 246 000
Tibro sportfiskeklubb	1	1 342 000
Torsås Ryttare	2	801 000
TRIS, Tjejers rätt i samhället	1	1 608 000
Töreboda IK	1	3 076 000
Umeå Tennisklubb	1	812 000
Vallda tennisklubb	1	2 181 000
Vara Hästsportklubb	1	5 349 000
Vargropens Kart Racing Club	1	710 000
Vittsjö Vattenskidklubb	1	252 000
Älvkarleby Golfklubb	1	800 000
Örebro läns Idrottsförbund	1	1 074 000
Totalt	75	120 619 000

Organisationer bildade på etnisk grund	Antal	Belopp
Afrosvenskarnas Riksförbund (ASR) i Stockholm	2	2 894 000
Assyriska Riksförbundet i Sverige	1	1 475 000
Föreningen Galka Utbildning och Utveckling	1	650 000
Föreningen Hidde Iyo Dhaqan	1	3 685 000
Internationell Klubb Vorta Drom	1	707 000
Islamiska Förbundet i Järva	1	1 630 000
Kroatiska Riksförbundet i Sverige	1	1 652 000
Samarbetsorgan för Etniska Organisationer i Sverige	1	1 886 000
Somalilands Förening i Malmö	1	2 373 000
Somaliska Freds- och Skiljedomsföreningen	1	984 000
Somaliska Riksförbundet i Sverige	1	2 261 000
Sverige/finländarnas arkiv	1	1 096 000
Totalt	13	21 293 000

Kulturföreningar	Antal	Belopp
Amatörteaternas Riksförbund, södra distriktet	1	1 087 000
Art Lab Gnesta	1	781 000
c.off	1	2 041 000
Clowner utan Gränser	1	2 206 000
Clownetterna	1	347 000
Dance Culture dansförening	1	2 379 000
Filmateljén Ideell förening	1	505 000
Föreningen Artikel 31	1	1 480 000
Föreningen Fanzingo	2	2 538 000
Föreningen Gotlands Fornvänner	1	387 000
Föreningen Kulturstorm	1	668 000
Föreningen Molière Ensemblen	1	1 889 000
Föreningen Plattform	1	1 567 000
Föreningen Stapelbädden	1	1 114 000
Galleri Syster	1	450 000
Glada Hudik teaterns Supporterklubb	1	2 294 000
Konstfrämjandet i Bergslagen	1	1 978 000
Konstföreningen Panncentralens Vänner	1	1 130 000
Kreativa Akademin	1	1 676 000
Kulturens Bildningsverksamhet	5	6 894 000
Kulturföreningen Kachikally/ Mångkulturellt Center	1	1 608 000
Kulturföreningen Ormen	1	1 366 000
Kulturföreningen Parken	1	1 266 000
Kulturföreningen Viva	1	1 121 000
Kvalitetsteatern	1	1 469 000
Masthuggsteatern	1	1 672 000
Musikcentrum Öst	1	2 965 000
Normcreative Settings	1	1 718 000
Riksorganisationen Svenska Gospelverkstaden	1	1 336 000

Riksteatern Halland	1	1 177 000
Scenplats Glada Hudik	1	1 400 000
Share Music Sweden	1	2 019 000
Stockholm Gospel / Riksföreningen Svenska Gospelverkstaden	1	1 720 000
Stödföreningen för Körsbärgårdens Konsthall och Skulpturpark	1	1 026 000
Sveriges Kulturskoleråd	1	1 449 000
Sveriges Orkesterförbund	1	1 234 000
Teater JaLaDa	1	676 000
Teater Nu	1	1 160 000
Teaterföreningen Fama	1	1 122 000
Teatermaskinen Ek. förening	1	1 686 000
Ögonblicksteatern	1	1 720 000
Totalt	46	64 321 000

Offentlig huvudman	Antal	Belopp
Arbets museum	1	811 000
Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Akademiska sjukhuset	1	1 833 000
Barnombudsmannen (BO) i Uppsala	2	1 946 000
DART- Kommunikations- och dataresurscenter, Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus, Sahlgrenska Universitetssjukhuset	2	2 783 000
Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus, Enheten för Barnneuropsykiatri	1	1 047 000
Göteborgs Stad, Sociala resursnämnden Dalheimershus	1	305 000
Göteborgs stadsmuseum	1	2 971 000
Habilitering & Hjälpmedel, Region Skåne, Barn- och ungdomshabilitering	1	1 130 000
Karlshamns kommun, omsorgsförvaltningen, Verksamhet LSS stöd och service	1	524 000
Karlskoga kommun, Socialförvaltningen 25	1	1 544 000
Kulturverket/ Umeå kommun	1	946 000
Landstinget i Västmanland	1	799 000
Närhälsan	1	1 879 000
Region Gotland, Fenix unglkulturhus	1	913 000
Region Jämtland Härjedalen	1	884 000
Sahlgrenska Universitetssjukhus Psykosvård Nordost	1	1 604 000
Samordningsförbundet Östra Södertörn	1	3 034 000
Skara kommun	1	740 000
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning	1	2 829 000
Sociala Resursförvaltningen	1	4 180 000
Sölvesborg - Bromölla Kommunalförbund	1	226 000
Vänersborgs kommun, arbetsmarknadsavdelningen	1	339 000
Växjö kommun	1	998 000

Totalt **25** **34 265 000** Skr. 2015/16:190
Bilaga 2

Sociala organisationer	Antal	Belopp
Byrån mot diskriminering i Östergötland	1	1 638 000
Ensamkommandes Förbund	1	1 160 000
Erikshjälpen	1	664 000
Familjevårdens Centralorganisation	1	1 191 000
Föreningen Enastående Föräldrar	1	686 000
Föreningen Maskrosbarn	1	961 000
Föreningen Skyddsvärnet i Stockholm	1	893 000
Föreningen Storasyster	1	1 221 000
Föreningen Öppen Gemenskap	1	398 000
Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa och Likabehandling (RFHL) Stockholm	4	3 601 000
Riksorganisationen Give it forward	1	2 598 000
Riksorganisationen Män för Jämställdhet	2	6 935 000
Rädda Barnen	1	13 873 000
Rädda Barnen i Österhaninge	1	956 000
Röda Korset Umeåakretsen	1	1 290 000
Röda Korset, Uppsaladistriktet	1	809 000
Röda Korsets ungdomsförbund Stockholm Sydöst	1	654 000
SEF Sveriges Ensamkommandes Förening - Riksförbund	1	602 000
Suicidprevention i Väst	1	525 000
Unga KRIS, Kriminellas Revansch I Samhället Ungdomsförbund	2	4 472 000
Totalt	25	45 127 000

Stiftelser	Antal	Belopp
Folkuniversitetet Dalarna	1	1 968 000
FUB:s Stiftelse ALA	2	2 431 000
Grosshandlare Axel H. Ågrens Donationsfond	1	584 000
Insamlingsstiftelsen Akta huvudet	1	1 776 000
Norrälje Naturvårdsstiftelse	1	689000
Raoul Wallenberg Academy for Young Leaders	2	4 406 000
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län	1	1 464 000
Stiftelsen Bergmancenter på Fårö	1	714000
Stiftelsen Bräcke Diakoni	3	3 842 000
Stiftelsen Hippocampus	1	794 000
Stiftelsen Hörjelgården	1	382 000
Stiftelsen Independent Living Institute	1	1 596 000
Stiftelsen Johannesdalsinitiativet	1	1 776 000
Stiftelsen KFUM Söder Fryshuset	3	3 606 000
Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet, Folkuniversitetet	1	1 626 000
Stiftelsen Norrbottensteatern	1	1 673 000

Stiftelsen Regementssheden i Skillingaryd	1	1 176 000
Stiftelsen Regionmuseet i Kristianstad	2	3 094 000
Stiftelsen Spinalis	1	1 165 000
Stiftelsen Stora Kopparberget	1	716 000
Stiftelsen Svenskt Demenscentrum	1	1 984 000
Stiftelsen Tekniska museet	1	1 566 000
Stiftelsen Tensta konsthall	1	1 397 000
Stiftelsen Vårsta Diakonigård	1	1 494 000
Stiftelsen Crossing Boarders	2	1 004 000
Totalt	33	42 923 000

Studieförbund	Antal	Belopp
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Halland	1	1 070 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Huddinge	1	1 216 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Malmö	1	983 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Södra Småland	2	1 898 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Örebro	1	4 651 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Överkalix	1	2 475 000
Arbetarnas Bildningsförbund, Östra småland / Öland	1	803 000
Folkbildningsförbundet	1	2 480 000
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) Väst,	1	990 000
Sensus Studieförbund Norra Norrland	1	1 319 000
Sensus studieförbund Region Uppsala- Härnösand	1	738 000
Sensus Studieförbund, Stockholm-Gotland	3	4 430 000
Sensus Studieförbund, Västra Sverige	1	1 732 000
Studieförbundet i Småland/Gotland	1	1 550 000
Studieförbundet i Stockholm	1	1 219 000
Studieförbundet i Örebro	1	1 040 000
Studieförbundet Bilda i Älvsjö	1	683 000
Studieförbundet Bilda Väst	1	491 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Gävleborg	2	3 009 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Uppsala	1	1 931 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Kalmar län	1	748 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Värmland	2	816 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Väst	1	2 524 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Örebro	1	2 646 000
Totalt	29	41 442 000

Trossamfund	Antal	Belopp
Kungspportens Friskvård	1	677 000
Totalt	1	677 000

Ungdomsorganisationer	Antal	Belopp
Ausås Scoutkår	1	1 402 000
FN-föreningen, Örnsköldsvik FN Ung	1	1 601 000

Förbundet Vi Unga	2	962 000	Skr. 2015/16:190 Bilaga 2
here 4 U	1	1 412 000	
KFUK-KFUM, Göteborg	1	1 896 000	
KFUM Basket Nässjö	1	607 000	
Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer	2	5 237 000	
Reacta	1	1 227 000	
Romska Ungdomsförbundet	1	1 670 000	
Tälje Skog och ungdom	1	781 000	
Ung Företagsamhet Gävleborg	1	1 141 000	
Ung Företagsamhet i Sverige	1	402 000	
Ungdomsförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter, RFSL Ungdom	1	1 574 000	
Totalt	15	19 912 000	

Universitet och högskolor	Antal	Belopp
Linnéuniversitetet, Växjö	1	305 000
Mälardalens Högskola, Akademin för hälsa, vård och välfärd, Avdelningen för socialt arbete	1	1 894 000
Totalt	2	2 199 000

Övriga organisationer	Antal	Belopp
Afrika-Grupperna	1	456 000
Åndale	1	1 201 000
AnimalSpirits.org	1	1 297 000
Barncancerfonden	1	2 083 000
Bufff Sverige	1	2 957 000
Byggnadsföreningen Medborgarhuset UPA	1	433 000
Dala Arbetsrehab ekonomisk förening	1	1 958 000
Demokrati för Barns Framtid	1	1 325 000
Demokratipiloterna	1	1 194 000
Enter Sweden	1	762 000
FLU - Förening för lokal utveckling	1	1 784 000
Folkets hus Hammarkullen	1	1 001 000
Forum SKILL	3	3 005 000
Forza Ungdom	1	982 000
Friluftsförbundet Region Öst	1	495 000
Fritidsforum, Riksförbundet Sveriges Fritids- och Hemgårdar	1	860 000
Föreningen Centralasiengrupperna	1	1 116 000
Föreningen Dream of the Good / Drömmen om det goda	1	990 000
Föreningen Fredens Hus	1	1 572 000
Föreningen FreeZone	1	740 000
Föreningen för Fairtrade Sverige	1	441 000
Föreningen Jordens Vänner	2	1 336 000
Föreningen Kumulus	1	1 288 000

Föreningen Läsrörelsen	1	616 000
Föreningen Mellansels folkhögskola	1	1 621 000
Föreningen Naturfilmarna	1	825 000
Föreningen Norden	1	2 700 000
Föreningen Staffansgården	1	827 000
Föreningen Svenska Idébanken Emmaboda	1	1 751 000
Föreningen Urkraft	1	2 693 000
Föreningen X-CONS Haninge	1	1 633 000
Förslövs Bygdegårdsförening	1	822 000
Glokala folkbildningsföreningen	1	1 126 000
Gotlands Bygdegårdsdistrikt	1	728 000
Göteborgs FöreningsCenter	1	1 204 000
Göteborgs Räddningsmission	1	1 429 000
Hushållningssällskapet Halland	1	237 000
Hushållningssällskapet Väst	2	2 039 000
Imagenes del Sur/Bilder från Södern	1	1 539 000
Inkludera Invest	1	1 450 000
Insamlingsstiftelsen Kvinna till kvinna	1	1 155 000
Internationella Bekantskaper	1	2 238 000
Internationella Vänner	1	1 219 000
Intresseföreningen för Tidsnätverket i Bergsjön	1	1 271 000
Järnskogs Allaktivitetsförening	1	727 000
Kalmarsundsregionens Arbetsgivarring Ideell förening	1	1 670 000
Karriär-Kraft Service ek.för.	1	772 000
Kod-Knäckarna, ideell förening	1	402 000
Kollaborativet	1	1 537 000
Kooperativet Silvermånen Ideell förening	1	996 000
Kriminellas revansch i samhället (KRIS) 08 Stockholm	1	868 000
Kvinnors Nätverk - Linnamottagningen	1	2 015 000
Kvinnorättsförbundet Women´s Rights Association	2	1 993 000
Lekfrämjandet IPA-Barns Rätt till lek	1	1 332 000
Ljusdals Betongparksförening	1	4 859 000
Luleå Brottsofferjour	1	1 565 000
Luleå Motorsällskap	1	2 705 000
Lundsbrunns Samhällsförening	1	148 000
Löderups scoutkår	1	665 000
Maktsalongen	1	1 009 000
New Connexion	1	1 616 000
Noaks Ark Skåne	1	1 206 000
Norrköpings ungdomscirkus	1	703 000
Projektör Ideell Förening	1	1 430 000
Reaktor Sydost	2	3 926 000
Real Stars Ideell förening	1	1 721 000
Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare	1	2 198 000
Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och	3	6 859 000

transpersoners rättigheter		
Riksförbundet för Sexuell Upplysning RFSU, Stockholm	4	4 134 000
Riksorganisationen Ungdom Mot Rasism	2	5 736 000
Robertsfors Samhällsråd	1	3 612 000
Rydö historiska förening	1	723 000
Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation	1	2 925 000
Scouterna	1	1 932 000
Spelberoendes Förening i Göteborg	1	1 034 000
Spilloteket	1	1 563 000
Svenska COPE Föreningen	1	950 000
Svenska psykoanalytiska föreningen	1	1 535 000
Sveriges Förenade Studentkårer	1	2 485 000
Sveriges Konsumenter	2	3 927 000
Sveriges Schackförbund	1	594 000
Sverok	1	1 772 000
Syd i fokus	1	1 228 000
Team 49 Olofström	1	1 254 000
The Good Talents	1	957 000
Ung i X-cons Stockholm	1	1 866 000
Ungdomsförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL)		
Ungdom	1	2 322 000
UNICEF SVERIGE	1	1 773 000
Upplands Modelljernvägs Förening	1	1 014 000
Verdandi	1	1 803 000
Ädelfors Folkhögskola	1	1 316 000
Ödestugu Sockenråd	1	262 000
Öppna Kanalen Växjö	1	1 838 000
Totalt	106	149 876 000
SUMMA TOTALT	428	641 658 000

Socialdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 juni 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Y Johansson, Baylan, Bucht, Hultqvist, Regnér, Andersson, Ygeman, A Johansson, Bolund, Bah Kuhnke, Strandhäll, Shekarabi, Fridolin, Wikström, Hadzialic, Linde, Skog

Föredragande: statsrådet Åsa Regnér

Regeringen beslutar skrivelse Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2015